

WWW.AKOEDU.IR

اولین و باکیفیت ترین

درا
ایران آکادمی کنکور

جهت دریافت برنامه‌ی شخصی سازی شده یک هفته ای
رایگان کلیک کنید و یا به شماره‌ی ۰۹۰۲۵۶۴۶۲۳۴۰ عدد ۱
را ارسال کنید.

٤٥ سوال تشریحی عربی دوازدهم نیمسال اول

١ عین الصحيح و الخطأ حسب الحقيقة و الواقع:

- الف) الصحفى هو الذى يكتب مقالات فى الصحف.
ب) الصنم تمثال من حجر أو خشب يعبد من دون الله.
ج) مكان وقوف السيارات والحافلات يسمى الجرارا.
د) أعلى الجبل وأعلىه يسمى الجرار.

٢ عین الصحيح للفراغ: (علم - يرخص - كان - المعللة - ليث - يستطيع) (كلمتان زائدتان)

- الف) تمنى المزارع المطر ينزل كثيرا.
ب) صفة لجهاز أو آلية بمحاجة إلى التصلیح.
ج) كل شئ إذا كثر إلا الأدب.
د) رفعت الفائز الأولى في المبارزة إيران.

٣ عین محل الإعرابي للكلمات التي تحتها خط:

- ب) وقف المهندس الشاب في المصنع مبسوطا.
الف) لا يرحم الله من لا يرحم الناس.

٤ میز في العبارات (١: المفعول المطلق - ٢: نوعه - ٣: الحال - ٤: المستثنى - ٥: المستثنى منه)

اشترىت الفواكه إلا أناس - خاف هشام من أن يرغبا فيه رغبة المحبين - رأيت الولد مسرورا.

٥ كمل الفراغات في الترجمة الفارسية:

- الف) سأل عارف والله متعجبًا: يا أبي، لم تبكى؟
عارف از پدرش پرسید ای پدر چرا؟
ب) قد يذكر الأستاذ تلاميذه القدماء.
استاد شاگردان اش را

٦ ترجم العبارات إلى الفارسية:

- الف) وليس فوك: من هذا؟ بضائره / الغرب تعرف من انكرت و العجم.
ب) بدأ القوم يتهمون: إن الصنم لا يتكلم و يقصد إبراهيم الإستهزاء بأصنامنا.

٧ ترجم العبارات إلى الفارسية:

- الف) إنها تطلق قطارات الماء متتالية من فمها إلى الهواء بقوة تشبه إطلاق السهام.
ب) أعتقد أن الفكرة الواحدة إذا طرحها الف كاتب، أصبحت الف فكرة.
ج) عندما تكبر فرخه، يريد منها أن تقفز من عشه المترفع.

١٧ ترجم العبارات إلى الفارسية:

- الف) تجتهد الأم لتربيه أولادها اجتهاداً بالغاً.
ب) أجاب المدير: لا طالب هنا.
ج) يشجع المتردّجون فريقهم الفائز فرحين.

١٨ ترجم الآيات إلى الفارسية:

- الف) نَزَّلَ الْمَلَائِكَةُ تَنْزِيلًا
ب) فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثَةِ وَلَكُنُوكُمْ كُشْمَ لَا تَعْلَمُونَ
ج) مَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعْبٌ وَلَهْرٌ
د) فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ

١٩ اكتب جمع الكلمة: «القيمة»

٢٠ ترجم الكلمات التي تحتها خط:

- الف) إِنَّ الْعَصْبَ مُفْسِدَةٌ.
ب) تَمَرُّ أَمَامِي ذِكْرِيَاتِي.
د) إِنَّهُ مِنْ كَبَارِ أَهْلِ الشَّامِ.

٢١ عِينَ المَحَلِ الإِعْرَابِيِّ لِلكلماتِ التي تحتها خط:

- الف) الطَّالِبَاتُ تَقْرَآنِ دُرُوسَهُمَا مَجْدَدَيْنِ.
ب) لَا عِبَادَةَ مِثْلُ التَّقْنِّعِ.

٢٢ انتُخبِ الجوابِ الصَّحِيحِ:

- الف) سيارةً تُستَخدِمُها لِلعملِ فِي المَزْرَعَةِ. (الْجَرَازَةُ - الْمَعْطَلُ - الْمَوْقَفُ)
ب) سِعْرُ الْعِنْبِ فِي نِهايَةِ الصَّيْفِ بِسَبَبِ وُفُورِهِ فِي السَّوقِ. (يَغْلُو - يَرْخُصُ - يَكْثُرُ)
ج) كَانَ جَدِيرًا بِالْعِنْيَاءِ وَالتَّقْدِيرِ. (مَطْمَئِنٌ - شَايِسْتَهُ - دَشْوَارُ)
د) مفرد «الغضور» (العصر - العصرة - العصير)

٢٣ ترجم العبارتين إلى الفارسية:

- الف) إِنَّ مِنَ السُّنَّةِ أَنْ يَخْرُجَ الرَّجُلُ مَعَ ضَيْفِهِ إِلَى بَابِ الدَّارِ.
ب) وَقَدْ حَدَّثَنَا الْقَرْآنُ الْكَرِيمُ عَنْ سِيرَةِ الْأَنْبِيَاءِ.

٢٤ عِينَ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَالْمَحَلِ الإِعْرَابِيِّ:

- الْعِدَاوَةُ تَذَهَّبُ سَرِيعَةً عِنْدَ وُقُوعِ الْمَصَاصِ.
الف) تَذَهَّبُ: ١: فعل مضارع، معلوم / خبر
٢: فعل مضارع، مجهول / فاعل
ب) الْمَصَاصِ: ١: اسم، مفرد، مؤنث، معروفة بال / مفعول
٢: اسم، جمع تكسير، مفردة المصيبة، معروفة بال / مضارع إليه

متن زیر را بخوانید و به ۴ سوال بعدی پاسخ دهید.
«جَلَسَ أَعْصَاءُ الْأُسْرَةِ أَمَامَ التَّلْفَازِ وَهُمْ يُشَاهِدُونَ الْحُجَّاجَ فِي الْمَطَارِ. نَظَرَ عَارِفٌ إِلَى وَالدِّيَهِ وَقَالَ لِأُمِّهِ: هَلْ رَأَيْتِ الْغَارَ يَا أَمَّاهُ؟ قَالَتِ الْأُمُّ: لَا، يَا بَنِيَّ. الْغَارُ يَقْعُدُ فَوْقَ جَبَلٍ مُرْتَفَعٍ».

١٦ ماذا قال عارف؟

١٧ أين يقع الغار؟

١٨ اكتب جمع «جبل»

١٩ من نظر إلى أمها؟

٢٠ ترجم الكلمات التي تحتها خط:

٢: (كأنهم بنيان مرسومون)

١: طلب الحاجة من غير أهلهاشد من الموت.

٢١ ابحث عن الأسماء التالية في الجمل:

(١: اسم تفضيل ٢: اسم الفاعل ٣: اسم المبالغة ٤: اسم المكان)

رأيت المهندس في المصنع و هو يركب السيارة - علق إبراهيم (ع) الفاس على كتفه أصغر الأصنام.

٢٢ عين الصحيح للفراغ: (الرأس - يضيق - الجرازة - الموقف - المفكّر) (كلمتان زائدتان)

الف) عضو من أعضاء الجسم يقع أعلى الجذع.

ب) مكان لوقف السيارات و الحافلات.

ج) هو العالم الذي له أفكار عميقه و حديثه.

٢٣ انتخب الصحيح في الترجمة:

الف) رأيت الفلاح و هو يجمع المحسول.

١: کشاورزی را دیدم که محصول را جمع می کند.

٢: کشاورز را دیدم در حالی که محصول را جمع می کرد.

ب) (ولا يحزنك قولهم إن العزة لله جمیعا)

١: و گفتارشان نباید تو را ناراحت کند زیرا ارجمندی همه از آن خداست.

٢: و گفتارشان تو را ناراحت نکرده است زیرا ارجمندی همه از آن خداست.

كميل الفراغات في الترجمة الفارسية:

- الف) حَضَرَ السَّيَاحُ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ لِكِنَّ الدَّلِيلَ لَمْ يَحْضُرْ.
گردشگران در سالن حاضر شدند ولی حاضر نشد.
- ب) وَأَعْنَى فِي دُرُوسِي / وَأَدَاءِ الواجباتِ.
و من را در درس هایم و تکالیف
- ج) هُنَاكَ طَائِرٌ يُسَمَّى «بِرْنَاكِلٌ» يَبْنِي عُشَّهُ فَوْقَ جِبالِ هَرَقَفَعَةِ.
پرنده ای وجود دارد که «برناکل» او لانهاش را بر فراز کوه هایی می سازد.

ترجم الأفعال و الكلمات التالية:

الف) إِسْتَغْفَرَ (أمر زشن خواست):

- ١: هُنَّمْ فَذْ إِسْتَغْفَرُوكَ ٢: هُنْ لَا يَسْتَغْفِرُونَ
ب) عامل (رفتار کرد):
١: كَانُوا يَعْمَلُونَ جَيْداً ٢: الْمُعَامَلَةُ

ترجم الآيات إلى الفارسية:

الف) (قَالُوا حَرَقُوهُ وَأَنْصَرُوا أَهْلَكُوكُمْ)

- ب) (فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ إِلَى إِبْلِيسِ)
ج) (كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ الْيَئِسَنَ هَبْشَرِينَ)

ترجم الكلمات التي تحتها خط:

- الف) كَسَرَ ابْرَاهِيمَ جميع الأصنام.
ب) كُلُّ مُسْلِمٍ يَرَى هَذَا المَسْهَدَ.
ج) أَرِيدُ أَنْ أَفُرِّأَ آرَاءَ الْكُتُبِ.

عين اسم الفاعل و اسم المفعول و اسم المكان و اسم التفضيل في ما يلى:

يا أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ. / الْبَنَاتُ الْمُؤَدِّبَاتُ يَذْهَبُنَ إِلَى الْمَكَبَةِ.

- ١) اسم الفاعل: / ٢) اسم المفعول: / ٣) اسم المكان: / ٤) اسم التفضيل:

عين محل الإعرابي للكلمات التي تحتها خط:

الف) وَصَلَ الْمَسَافَرَ إِلَى الْمَطَارِ هَنَاءً خَرَّاً.

- ب) لا لِبَاسٍ أَجْمَلُ مِنِ الْعَافِيَةِ.

اجعل الحال مناسباً:

- الف) سجدة في المسجد و شكرت ربها (متواضعاً - متواضعةً - متواضعة)
- ب) تاب شاب تعب من المعاصي عن بعض أعماله. (نادماً - النادم - نادماً)
- ج) نشرب من ماء هذا النهر النقى دائمًا. (باردةً - بارداً - الباردةً)
- د) هم يمارسون نشاطاً حرّاً إلى الدرجة الكاملة. (مشتاقان - مشتاقون - مشتاقين)

٣١ انتُخبَ الجوابُ الصَّحِيحُ:

- الف) تمثّل مِنَ الْحَجَرِ أَوِ الْخَسْبِ أَوِ الْحَدِيدِ يُعْبَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ. (القَاسٌ - الصَّنْمُ - التَّجْنِبُ)
 ب) أَعْلَى الْجَبَلِ وَرَأْسَهُ. (الخِيَامُ - الْقِمَةُ - الْمَشْهُدُ)
 ج) جمع «العظم» (العِظام - الْغَضْمَاء - الْأَعْظَمُ)
 د) أَنْزَلَ عَقْلَى وَ قَلْبَى الْعِلْمَ النَّافِعَاتِ (نُورَانِى كَنْ - پَرْ كَنْ - بَىْ نِيَازْ كَنْ)

٣٢ ترجم العبارتين إلى الفارسيّة:

- الف) إبراهيم الخليل (ع) حاول أن ينقذ قومه من عبادة الأصنام.
ب) هواة أسماك الرينة معجبون بهذه السمكة.

۳۲

^{٣٣} عَيْنِ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِ: (الْتَّدِينُ - يَضْبِقُ - يَتَعَدُّ - الْجَزَارَةُ - الْمَوْقِفُ) (كَلْمَاتَانِ زَانِدَتَانِ)

- الف) كُلُّ وِعَاءٍ بِمَا جُعِلَ فِيهِ إِلَّا وِعَاءُ الْعِلْمِ.

ب) إِنْ فِطْرَةٌ فِي الْإِنْسَانِ.

ج) سِيَارَةٌ تُسْتَخْدِمُهَا لِلْعَمَلِ فِي الْعَزْرَعَةِ.

۲۳

٣٤ انتخب الصحيح في الترجمة:

- الف) أَشَاهِدُ قَاسِمًا وَ هُوَ جَالِسٌ بَيْنَ الشَّجَرَتَيْنِ.

۱: قاسم را می‌بینم، در حالی که میان دو درخت نشته است.

۲: قاسم را دیدم، که میان دو درخت نشسته بود.

ب) إِزْدَادَتْ هَذِهِ الْخُرَافَاتُ فِي أَدِيَانِ النَّاسِ عَلَى مَرْعَةِ الْعَصُورِ.

۱: این خرافات در دین مردم در زمان‌های مختلف زیاد می‌شود.

۲: این خرافات در دین‌های مردم در گذر زمان افزایش یافت.

۳۴

٣٥ كِمَلُ الْفَرَاغَاتِ فِي التَّرْجِمَةِ الْفَارِسِيَّةِ:

- الف) تَمَّى الْمَزَارِعُ: «لَيْتَ الْمَطَرَ يَنْزَلُ كَثِيرًا». كشاورز ، باران زياد بيارد.

ب) وَاهْلُ الصَّدَرِ اُشْرَاحًا وَ فَمِي بِالْبَسْمَاتِ. و سینه را از و دهانم را با پر کن.

ج) يَسْتَظِرُ الْوَالِدَانِ أَسْقَلَ الْجَبَلِ وَ يَسْتَقْلَانِ فِرَاخَهُما. پدر و مادر کوه چشم به راه می شوند و به پیشواز شان می روند.

٣٥

٣٦ ترجم العبارات إلى الفارسية:

- الف) عندَما يتأكدُ الطائِر مِنْ خِداعِ العدُوِّ يطيرُ بعْثَةً.
 ب) لا يمكنُ أَنْ تبلغَ تجربَةُ الفردِ الواحدِ أكْثَرَ مِنْ عَشَرَاتِ السَّنِينَ.
 ج) يترى الطائِرُ الذَّكِيُّ حَيْوانًا مفترسًا قُرْبَ عُشِّهِ.

٣٧

٣٧ ترجم العبارات إلى الفارسية:

- الف) أنت تعلمين أن رجلي يو لمى.
 ب) يقال إن العقاد قرآ آلاف الكتب.
 ج) كل طعام لا يذكر اسم الله عليه، لا بركة فيه.
 د) هذه السمكة تدفع عن صغارها عند الخطير.

٣٨

٣٨ ترجم العبارات إلى الفارسية:

- الف) لا يأس من روح الله إلا القوم الكافرون
 ب) (يحسب الإنسان أن يترك سدى)
 ج) ولا يهنا ولا تحزنوا وانتم الاعلون
 د) يا بنى، الغار يقع فوق جبل مرتفع.

٣٩

٣٩ عين نوع «لا» في الجمل:

- ١) لا طعموا المساكين مما لا تأكلون.

٤٠

٤٠ ترجم هذه الجمل:

- ١) (ذلك الكتاب لاري في هدى للمتقين)
 ٢) ظلم الإنسان الطبيعة في شهواته ظلماً كثيراً.
 ٣) يتظاهر الطائر أمام الحيوان المفترس بآن جناحة مكسورة.
 ٤) كان الرجل يغرس فسيلة جوز و يأمل أن يعيش زمناً طويلاً.

٤١

٤١ أكتب مفرد الكلمة:

«وللرجال على الأفعال أسماء:»

٤٢

٤٢ عين الصحيح في التحليل الصّرفي و المحل الإعرابي:

إزدادت الخرافات في أديان الناس على هؤلئك الغصور.

الف) إزدادت:

١: فعل ماضى، مفرد، مذكر، مجھول / مبتدأ

ب) الغصور:

١: اسم، جمع تكسير، معروف بال / مضافق إليه

٢: فعل ماضى، مفرد، مؤنث، معلوم / فعل

٢: اسم، مفرد، مذكر، معروف بال / مفعول

- ١: بَدَا يَتَهَامُسُ
 ٢: الظُّرُوفُ
 ٣: الْمُفْكَرُ
 ٤: الصَّئْمُ
 ٥: الْجَدِيرُ
 ٦: الْمَشْهَدُ
- د) تَكَلَّمُ بِكَلَامٍ خَفَّيْ.

٤٤ عَيْنُ نَوْعِ الْكَلْمَاتِ: (١: إِسْمُ الْفَاعِلِ ٢: إِسْمُ التَّقْصِيلِ ٣: إِسْمُ الْمَفْعُولِ ٤: إِسْمُ الْمَبَالَغَةِ ٥: إِسْمُ الْمَكَانِ)
 الْجَسْمُ الْقَوْيُ يَجْذِبُ الْغَذَاءَ جَذْبًا مُنَاسِبًا - أَخْدَ السَّيَارَةَ إِلَى مَوْقِفِ التَّصْلِيفِ - الْعَقَادُ مِنْ أَهْمَمِ الْكُتُبِ فِي مَصْرَ - إِنَّهُ رَجُلٌ مُحْتَرِمٌ.

- ٢: هُمْ لَمْ يَجْلِسُوا التَّالِمِيدُ.
 ٢: هُمْ سَيَتَّقَلُونَ إِلَى مَكَانٍ أُخْرَى.
 ٢: إِلَهِي، لَا تُعَالِمُ بَعْدِكَ.

٤٥ تَرْجِيمُ الْأَفْعَالِ التَّالِيَّةِ:

- (الف) أَجْلَسَ: نَشَانِيدَ
 ١: لِمَذَا لَا تُجْلِسِينَ الْأَطْفَالَ؟
 ب) اِنْتَقَلَ: جَابَهُ جَاهَ شَدَّ.
 ١: يَا رَجَالُ، رَجَاءً اِنْتَقَلُوا.
 ج) عَامِلَ: رِفَّتَارَ كَرَدَ
 ١: قَدْ عَامِلْتَ جَيْدَأً.

- ٣: تَرْخُصُ
 ٣: تَجَحَّنُ

٤٦ إِنْتَخَبَ الصَّحِيحَ:

- (الف) كُلُّ شَيْءٍ إِذَا كَثُرَ إِلَّا الْأَدَبَ.
 ١: تَرْخُصُ
 ب) الطَّالِبَاتُ فِي الْإِمْتَحَانِ.
 ٢: تَجَحَّنَ

٤٧ كَمْلُ الْفَرَاغَاتِ فِي التَّرْجِيمَةِ الْفَارَسِيَّةِ:

- (الف) (زَيَّنَا وَلَا تُحَمِّلُنَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ)
 پِرُورِدَگارَا، آنچه توانش را بر ما
 ب) الْمَغُولُ اسْتَطَاعُوا أَنْ يَهْجُمُوا عَلَى الصَّمَيْنِ.
 مَغُولُهَا بِهِ چِین
 ج) أَنْذَكَرُ خِيَامُ الْحَجَاجِ فِي مِنْيَ وَعَرَفَاتِ.
 حَاجِيَانَ رَا در منی و عرفات
 د) لَا يَمْكِنُ أَنْ تَبْلُغَ تَجْرِيَةُ الْفَرَدِ الْوَاحِدِ أَكْثَرَ مِنْ عَشَرَاتِ السَّنِينَ.
 امْكَان ندارد که تجربه یک فرد به بیش از سال

إنتخِب الترجمة الصحيحة:

- الف) كان الفرزدق يُسْتَرِّ حَبَّةً لِأهْل الْبَيْتِ.
 ١: فرزدق دوستیش به اهل بیت را پنهان می کرد.
 ٢: فرزدق دوستیش به اهل بیت را پنهان کرده بود.
- ب) (ولَا يَحْزُنُكَ قَوْلُهُمْ)
 ١: گفتارشان تو را اندوهگین نمی سازد.
 ٢: جاستغفار اللہ استغفار الصالحين.
- ج) (إِسْتَغْفَرُ اللَّهَ إِسْتِغْفَارُ الصَّالِحِينَ)
 ١: مانند درستکاران از خدا آمرزش خواستم.
 ٢: از خدا درستکارانه آمرزش خواستم.
- د) إِنَّمَا الْفَخْرُ لِعُقْلِ ثَابِتٍ
 ١: افتخار، تنها به خردی استوار است.
 ٢: به درستی که افتخار به خردی استوار است.

ترجم العبارات إلى الفارسيّة:

- الف) كَسَرَ إِبْرَاهِيمَ (ع) جَمِيعَ الْأَصْنَامَ فِي الْمَعْبُدِ إِلَّا الصَّنْمَ الْكَبِيرِ.
 ب) زَبَّ كِتَابٍ يَتَصَفَّحُهُ قَارِئٌ فَيُؤْتَرُ فِي نَفْسِهِ تَأْثِيرًا عَمِيقًا.
 ج) يَحْفَرُ الصَّيَادُونَ الْأَفْرِيقَيْنَ التُّرَابَ الْجَافَ لِصَيْدِ السَّمَكِ.
 د) كَانَ يَنْظَرُ هَشَامَ النَّاسَ وَمَعْهُ جَمَاعَةً مِنْ كِبَارِ أَهْلِ الشَّامِ.
 هـ) عَدْدُ الْتَّمَلِ فِي الْعَالَمِ يَفْوَقُ عَدْدَ الْبَشَرِ بِمِلْيُونٍ مَرْءَةً تَقْرِيبًا.

ترجم العبارات إلى الفارسيّة:

- الف) (إِنَّمَا وَلِيَكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا)
 ب) كَانَ إِرْضَاءً جَمِيعَ النَّاسِ غَايَةً لَا تُدْرِكُ.
 ج) سقوط الفراخ مِنَ الْجَبَلِ مَشَهَدٌ مُرْعِبٌ.
 د) لَا يَلِسَنْ أَجْمَلُ مِنَ الْعَافِيَةِ.
 هـ) (وَ مَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَ لَهْوٌ)

اكتب جمع الكلمة التي تحتها خط: (علق الفاس على كتف الصنم)

- ٥٢ عَيْنُ المُتَضَادِ وَ المُتَرَادِفِ: (المُوَحَّدُ - يَرْخُصُ - الْمُتَوَرُ - الغصُورُ - الْحَنِيفُ - يَغْلُو)
 الف) (=) ≠ (ب)

ترجم الكلمات التي تحتها خط:

- الف) هذا العمل أمعن في قراءة الكتاب.
 ج) الغرب تعرّف من الكروت والعمّم.

انتخب الترجمة الصحيحة:

- الف) الله عَفَّارُ الذُّنُوبِ وَعَلَامُ الْغَيُوبِ.
- (١) خداوند بسیار آمرزنده گناهان و بسیاری دنای نهان هاست.
 - (٢) خداوند آمرزنده گناه و داناترین به علم غیب است.
- ب) (وَنَزَّلَ الْمَلَائِكَةَ تَنْزِيلًا)
- (١) و مانند ملائک فرود آمدند.
 - (٢) و فرشتگان قطعاً فرود آورده شدند.

ترجم هذه الجمل:

- (١) هَرَّتِ الْأَيَامُ وَ فِي عَزْوَةِ حُنَينٍ وَقَعَتِ الشَّيْمَاءُ أَسِيرَةً بَيْدِ الْمُسْلِمِينَ.
- (٢) كَانَتِ لِلمَزَارِعِ مِنْرَعَةً كَبِيرَةً فِيهَا حَضْرَاوَاتٌ كَثِيرَةً.
- (٣) يَا إِلَهِي! احْمِنِي واحْمِ بِلَادِي مِنْ شُرُورِ الْحَادِثَاتِ.
- (٤) كُلُّ وِعَاءٍ يَضْيقُ بِمَا جُعِلَ فِيهِ إِلَّا وِعَاءُ الْعِلْمِ.

ترجم هذه الجمل:

- (١) (قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ)
- (٢) (وَلَا تَهْنِوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنُ)
- (٣) (إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ)
- (٤) (يَا دَاوِدَ إِنَا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ)

ترجم هذه الجمل:

- (١) خَافَ نُوبِلُ أَنْ يَذْكُرَهُ النَّاسُ بِالسُّتُوهِ بَعْدَ مَوْتِهِ.
- (٢) رَأَى النَّبِيُّ (ص) رجلاً لَمْ يَقِنْ إِلَّا أَبْنَاهُ.
- (٣) اللَّهُ هُوَ الَّذِي يَتَقَبَّلُ دُعَاءَ النَّاسِ تَقْبِلًا تَامًا.

ترجم هذه الجمل:

- (١) رَبَّنَا يَجْعَلُ أَيَامَنَا كَثِيرَ الْبَرَكَاتِ وَيَحْمِي بِلَادِنَا مِنَ الشُّرُورِ.
- (٢) يَا بَنَيَّ، إِاجْعَلْ نَفْسَكَ مِيزَانًا فِيمَا يَبْنَكَ وَبَيْنَ عَيْرَكَ.
- (٣) كَانَتِ الْبُوْمَاتُ تَهْجُمُ عَلَى الْأَفْرَاخِ هَجُومًا وَتَأْكِلُهَا.

ترجم هذه الجمل:

- (١) (رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا يَهِ)
- (٢) أَسْلَمْتِ الشَّيْمَاءَ فَاخْتَارْتُ قَوْمَهَا وَدَعَتْهُمْ إِلَى إِلَسَامٍ وَبَيَّنْتُ أَخْلَاقَ النَّبِيِّ (ص) لَهُمْ.
- (٣) مَا ظَنَّتِ أَنَّكَ تُجَبِّبُ إِلَى طَعَامٍ قَوْمٌ عَانَّهُمْ مَجْفُوْرٌ وَغَيْرُهُمْ مَدْعُوْرٌ.

٦٠

- ضع في الفراغ الكلمات المناسبة: (الدَّارِجَةُ - عِنْدَ - بَيْنَمَا - السِّيرَةُ - الصَّحْفَىُ - مُتَالِيَّةُ)
- الف) تَلْفُظُ (أَى) وَ (بِ) مُوْجَدٌ فِي الْلَّهِجَاتِ كَثِيرًا.
 ب) كَثِيرًا امْشِي، رَأَيْتُ حادِثًا فِي سَاحَةِ الْمَدِينَةِ.
 ج) إِنَّهَا تُطْلِقُ قَطْرَاتِ الْمَاءِ مِنْ فَعْلِهَا إِلَى الْهَوَاءِ.
 د) هُوَ الَّذِي يَكْتُبُ مَقَالَاتٍ فِي الصَّحْفِ.

٦١

تَرْجِيمُ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطًّا:

- ١: سَمْكَةُ السَّهْمِ مِنْ أَعْجَبِ الْأَسْمَاكِ فِي الصَّيْدِ.
 ٢: ذَهَبَ إِلَى مَوْقِفِ السَّيَارَاتِ.
 ٤: لَا تَعْمَلُ الْحِكْمَةُ فِي قَلْبِ إِنْسَانٍ جَبَارٍ.
- ٣: (إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيقُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ)

٦٢

أَكْبَرُ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ لِمَا تَحْتَهَا خَطًّا:

- الف) عَلَقَ إِبْرَاهِيمُ (ع) الْفَاسَقَ عَلَى كَتِفِ أَصْغَرِ الْأَصْنَامِ.
 ب) الْخُفَّاشُ هُوَ الْحَيْوانُ الْلَّوْنُ الَّذِي يَقْدِرُ عَلَى الطَّيْرَانِ.

٦٣

مِيزٌ فِي الْعِبَاراتِ: ١: الْمَفْعُولُ الْمُطْلَقُ وَ تَوْعِهُ ٢: الْمُسْتَنَى وَ الْمُسْتَشَنَى مِنْهُ ٣: الْحَالُ

وَقْفُ الْمُهَنْدِسِ الشَّابِ فِي الْمَصْنَعِ مُبَشِّسًا - هَذَا السَّمَكُ يَحْتَاجُ إِلَى الْمَاءِ احْتِياجًا - مَا فَازَ أَحَدٌ إِلَّا الصَّادِقُ.

٦٤

كَمْلَ الْفَرَاغَاتِ فِي التَّرْجِيمَةِ الْفَارَسِيَّةِ:

- الف) (وَ لَا يَحْزُنُكُمْ فَوْلَاهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا)
 گفتارشان نباید تو را ، زیرا ارجمندی همه از آن خداست.
 ب) إِسْتَغْفَرَ اللَّهُ اسْتَغْفَارُ الصَّالِحِينَ.
 از خدا درستکاران

- ج) يَا أَبَى لَمْ تَبْكِي وَ قَدْ كُنْتَ فِي الْحَجَّ فِي الْعَامِ الْمَاضِي؟
 ای پدر چرا ، در حالی که سال حج بودی؟
 د) إِذَا وَجَدْتَ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ، كَانَ جَدِيرًا بِالْعِنَايَةِ وَ التَّقْدِيرِ.
 اگر آنرا در کتابی ، توجه و قدردانی است.

٦٥

إِنْتَخِبِ التَّرْجِيمَةَ الصَّحِيحَةَ:

- الف) لَا اظُنُّ أَنَّ هُنَّا كُتُبًا مُكَرَّرَةً.
 ١: گمان نمی کنم آن جا کتاب تکراری باشد.
 ب) رَأَيْتُ الْفَلَاحَ وَ هُوَ يَجْمِعُ الْمَحْصُولَ.
 ١: کشاورز را دیدم در حالی که محصول را جمع می کرد. ٢: کشاورز را دیدم، او محصول را جمع کرده بود.

- إنتخِب الترجمة الصحيحة:
 الف) (فاصِرْ صَبِرْ جَمِيلْ)
 ١: به زبيابي صبر كن.
 ب) رأيُت الولد مسروراً.
 ٢: پسر را خوشحال دیدم.
 ج) (اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا)
 ١: خدا را بسیار یاد کردند.
 ٢: قطعاً شکیابی کن.

- ترجم العبارات إلى الفارسية:
 الف) نوع من السمك يدفن نفسه تحت الطين.
 ب) لا دين لمن لا عهد له.
 ج) حاول إبراهيم (ع) أن ينقذ قوته من عبادة الأصنام.

- ترجم العبارات إلى الفارسية:
 الف) (و لَا تَهِنُوا و لَا تَحْزَنُوا و أَنْتُمُ الْأَعْلَوْنُ)
 ب) (و يَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا)
 ج) يبني عشه فوق جبال بعيداً عن المفترسین.

- ترجم الكلمات التي تحتها خط:
 الف) آذْكُرْ خِيَامَ الْحَجَاجِ:
 ج) عَيْنَ سَهْرَتْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ:

عين الترجمة الصحيحة للمفردات التالية:

- الف) أعائني:
 مرا ياري كرد
 ب) الحظ:
 لذت
 ج) المُجيب:
 پاسخ
 د) أَنْزَلَ:
 نوراني شد

ياور من است ☐	مرا ياري كن ☐
بخت ☐	سود ☐
پاسخ داده شده ☐	پاسخ دهنده ☐
روشن کن ☐	نوراني ☐

كممل الجدول التالي:

ال فعل	المصدر	اسم الفاعل	اسم المفعول
١- أَرْسَلَ	الْمُرْسِلُ
٢- افْتَخَرَتْ	الْإِفْتِخَارُ
٣- تَقدَّمَ	الْمُتَقدِّمُ

انتخب ما فيه الحال: (٥/٠ نمره)

- أ) إشتعل العامل في المعمل نشيطاً.
- ب) إشتعل العامل النشط في المعمل.
- ٢- الف) أشاهده في المزرعة فهو جالس.
- ب) أشاهده في المزرعة وهو جالس.

كمél الفراغات في الترجمة الفارسية: (١/٥ نمره)

- الف) رأيت الفلاحين و هما يجمع المحصول: را دیدم، در حالی که محصول را
- ب) توقف هذا الصبور قرب الماندة: این در نزدیکی توقف کرد.
- ج) استعينوا بالفری و تاریخها لبحثکم الجامعی: از برای پژوهش دانشگاهی خود

عين الصحيح أو الخطأ حسب الواقع: (١ نمره)

- الف) لا يمكن أن تستفيد من الإنترنت لجولة علمية حديثة. الصحيح الخطأ
- ب) كل مصلح يقدر أن يقوم بتصليح جميع الجرارات. الصحيح الخطأ

عين الصحيح في قراءة ما تحته خط: (١ نمره)

- الف) كيف يكون جبل التور. (جبل - جبل - جبل)
- ب) وقف المهندس الشاب في المصنع مبتسماً. (الشاب - الشاب - الشاب)
- ج) يشجع المتفرجون فريقهم الفائز اليوم. (فريق - فريق - فريق)
- د) وصلت زينب إلى المطار متاخرة. (متاخرة - متاخرة - متاخرة)

انتخب الترجمة الصحيحة: (١/٥ نمره)

١- حاج قاسم سليماني عاش سعيداً و مات شهيداً:

- الف) حاج قاسم سليماني با سعادت زندگی کرد و شهید جان سپرد.
- ب) حاج قاسم سليماني زندگی با سعادتی داشت و شهید شد.
- ج) حاج قاسم سليماني با سعادت زیست و شهید شد.

٢- هُواة أسماك الزيمة:

- الف) علاقهمندان به ماهی زیستی.
- ب) شیفتگان زیبایی ماهی ها.
- ج) شیفتگان به ماهی های زیستی.

٣- أعلى محل الجبل القِمَة:

- الف) بلندترین کوه «قِمَة» نام دارد.
- ب) بلندترین محل کوه قله است.
- ج) بلندترین محل کوه همان قله است.

عين الصحيح في التحليل الصرفی: «سمکة السئم تُطلق فَطَرَاتِ الماءِ مِنْ فِيهَا مُتَّالِيَةً» (٥٠ نمره)
١- «تُطلق»:

- الف) فعل مضارع، ثالثي مجرّد و للغائية و مصدره «طلق». ○
- ب) فعل مضارع، ثالثي مزيد من باب إفعال و مصدره «إطلاق». ○
- ٢- «مُتَّالِيَةً»:
- الف) اسم، مفرد و مؤنث، اسم الفاعل و نكرة. ○
- ب) اسم، مفرد و مؤنث، اسم المفعول و نكرة. ○

عين الحال المناسبة للفراغ: (٧٥٠ نمره)

- الف) لأسافري إلى الغابات. (وحيداً - وحيدةً - وحيدةً)
- ب) يبقى المحسن في ذاكرة الناس وإن مات. (الحَيُّ - حَيَّ - حَيَا)
- ج) هُما مُناافقان في أوائل الإسلام فالمُناافقان ماتا لا وجه لهما. (خاسِرِينَ - خاسِرُونَ - خاسِرُونَ)

كميل الجدول التالي: (٢ نمره)

الفعل	فعل الامر	اسم الفاعل	اسم المفعول	معنى اسم الفاعل
١) كتب	اكتُب	كاتب		
٢) عامل			معامل	
٣) تذكّر				به ياداً ورنده

انتخب الترجمة الصحيحة: (٧٥٠ نمره)

- ١- قرية بطرود بمحافظة مازندران:
الف) روستای بطرود در استان مازندران است. ○
- ٢- صندیقه جرّ سياره بالجرّاز:
الف) دوستش با تراكتور اتومبیلش را کشید. ○
- ٣- مهندس تصليح السيارات:
الف) وظيفه اش تصليح کردن خودروهاست. ○
- ب) روستای بطرود بمحافظة مازندران. ○
- ب) دوستش با تراكتور اتومبیلش را آورد. ○
- ب) شغلش تعییر کردن اتومبیل هاست. ○

عين الكلمة المناسبة لتمكيل العبارتين حسب المعنى و المفهوم: (١ نمره)

- الف) هل أنت تقومون في المكتبة العامة (تغذية - جولة - مسابقة)
- ب) هي تجاهد واجباتها راضية (رجوع - وقوف - أداء)

اكتب محل الإعرابي لما تحته خط: (٥/١ نمرة)

«شُجَّعَ فَرِيقُنَا الفائز في الملعب الرياضي و كان أعضاء الفريق

الف

فَرِحَيْنَ و هُم مُطْمَئِنُونَ يُقْدِرُهُم شَاكِرِينَ بالنسبة إلى الناس»

ج د ه و

(الف) / (ب) / (ج)

(د) / (ه) / (و)

صحيح الخطأ حسب القواعد: (٣ نمرة)

(الف) تُحِبُّ أَفْيَ أَن تَذَهَّبَ إِلَى كَرْبَلَاءَ مَرَّةً أُخْرَى و هي إِشْتَاقَ إِلَى هَذِهِ الْزِيَارَةِ: كَلْمَة «.....» خطا و صحيحها «.....».

(ب) يُرَأِّقُ أَخِي مِنْ أَسْمَاكِهِ الرِّزْيَةَ و هو مَعْجَبٌ بِهَا: كَلْمَة «.....» خطا و صحيحها «.....».

(ج) بعْضُ الْأَسْمَاكِ تَدَافَعُ عَنْ صِبَارِهَا فِي الْبَحَارِ و هو يَسِيرُ مَعْهَا: جَمْلَة «.....» خطا و صحيحها «.....».

كميل الترجمة إلى الفارسية: (١ نمرة)

١- كان رأسى يُؤلمى و ما كُنْتُ أُسْتَطِيعُ أن أذهب إلى المكتبة: سرم و كه به كتابخانه بروم.

٢- هو شاهد جماعة من المُصْنَعَيْنَ و هم واقفون أمام باب موقف تصليح السيارات: او گروهی از را دید در حالی که رویه روی در ایستاده بودند.

عين الكلمة الغريبة: (٥/٠ نمرة)

☐ الجرارة	☐ الهوا	☐ السيارة	☐ الف) المؤقف
☐ الطيران	☐ المطار	☐ الطائرة	☐ ب) الإطار

عين الحال في العبارتين التاليتين و أذكر نوعهما: (١ نمرة)

«هُولَاءُ طَلَابٍ يَقْوِمُونَ بِجُولَةٍ عَلَمِيَّةٍ فِي الإِنْتِرْنَتِ جَالِسِينَ فِي المَكْتَبَةِ. هُمْ أَدْرَكُوا أَهْمَيَّةَ الْبَحْثِ لِإِكْتَسَابِ الْعِلْمِ و هُمْ دُوَّوبُونَ»

(الف) و نوعه

(ب) و نوعه

٨٧ عین الترجمة الصحيحة: (٥/٠ نمره)

١- هذا المُصلح صديقي و هو رجل صبّار:

(الف) این تعمیر کار دوستم است و او مردی بسیار صبور است. ○

(ب) این تعمیر کار دوستم است در حالی که مردی بسیار بردبار است. ○

(ج) این تعمیر کار دوستم است در حالی که مردی بردبار است. ○

٢- حَزِنَ الرَّجُلُ بَعْدَ أَنْ شَاهَدَ جَرَارَتَهُ مَعْطَلَةً:

(الف) مرد پس از این که تراکتورش را از کار آفتداده دید اندوهگین شد. ○

(ب) مرد پس از این که تراکتور از کار آفتداده خود را دید ناراحت شد. ○

(ج) پس از این که مردی تراکتورش را از کار آفتداده دید ناراحت شد. ○

٨٨ عین المناسب للفراغ حسب القواعد: (٧٥/٠ نمره)

١- يَدْافِعُ الْمُجَاهِدُ الْمُسْلِمُ عَنْ تَغْوِيرِ بَلَادِهِ عَلَى خَالِقِهِ. (المُتَوَكِّلُ - مُتَوَكِّلٌ - مُتَوَكِّلًا - مُتَوَكِّلَةً)

٢- تَبْحَثُ الطَّالِبَةُ عَنْ مَوْضِيَّةِ فِي عِلْمِ الْأَحْيَاءِ إِلَى طَلْبِ الْعِلْمِ. (مُشْتَاقَةً - المُشْتَاقَةَ - مُشْتَاقَةً - مُشْتَاقَةً)

٣- دَافِعُوا عَنِ الْأَطْفَالِ الَّذِينَ ظُلِمُوا فِي الْمَجَامِعِ (مُظْلُومُونَ - مُظْلُومَيْنَ - مُظْلُومَاتٍ - مُظْلُومَيْنَ)

٨٩ ميز الصحيح في الترجمة إلى الفارسية: (٧٥/٠ نمره)

١- تَسْمَعُ إِلَى الْقُرْآنِ صَاحِبِيْنَ:

(الف) در حال سکوت به قرآن گوش فرامی دهیم. ○

٢- أَنْتَمَا تَجْتَهَدَانَ لِمُسْتَقْبِلِكُمَا تَجْتَهَدَيْنَ:

(الف) شما دو نفر، با کوشش برای آینده خوبیش تلاش می کنید. ○

(ب) شما دو نفر کوشش برای آینده خوبیش تلاش می کنید. ○

٣- أَنْظُرُ إِلَى هَذِهِ الْقُرْيَةِ جَمِيلَةً:

(الف) به این روستای زیبا نگاه کن. ○

٩٠ عین المناسب للفراغ حسب الجملة الحالية: (٧٥/٠ نمره)

الف) تَسْتَرِيجُ تَحْتَ ظَلِّ هَذِهِ الشَّجَرَةِ نَحْنُ تَعْبُونَ (وَ - فَ - ثُمَّ)

ب) تُحِبُّ مَدِيَّتَنَا وَ أَمَاكِنَهَا التَّارِيْخِيَّةِ وَ جَمِيلَةٌ (هُوَ - نَحْنُ - هِيَ)

ج) اجْتَنَبْ مِنْ أَخْطَرِ الْأَمْرَاضِ (وَ هُوَ الْجَهَلُ - وَ هُوَ جَهَلٌ - وَ هُوَ الْجَهَلُ)

٩١ عین المناسب للفراغ حسب القواعد: (٧٥/٠ نمره)

الف) نتكلّم مع هذا المزارع في عمله. (النشيطة - نشيطةً - نشيطاً)

ب) تُرَبَّبْ هذه الغرفة (مزدحماً - مزدحمةً - مزدحّم)

ج) هل تَمَدِّحُ مَعْلِمَكَ الَّذِي يَنْصَحُكَ بِطَرِيقِ الْخَيْرِ لَكَ. (هادِيَ - هادِيًّا - الْهادِي)

ضع في الفراغ كلمة متناسبة.

- ١- (فاصِبْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ وَ اسْتَغْفِرُ لِذَنْبِكَ) غافر: ٥٥ (حق □ - حقا □ - حق □)
- ٢- (وَ أَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ كَانَ مَسْؤُلًا) الأسراء: ٣٤ (العهد □ - العهد □ - العهد □)
- ٣- (إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ مِنَ الْمُحْسِنِينَ) الأعراف: ٥٦ (قريب □ - قربا □ - قريب □)
- ٤- (وَ اسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ رَحِيمٌ) البقرة: ١٩٩ (غفور □ - غفورا □ - غفور □)
- ٥- إِنَّكُم حَتَّىٰ عَنِ الْبِقَاعِ وَ الْبَهَائِمِ. رَسُولُ اللَّهِ (ص) (مسؤول □ - مسؤولون □ - مسؤولين □)
- ٦- إِنَّ أَحَسَنَ الْحَسَنِ الْحَسَنُ. الْإِمَامُ الْحَسَنُ (ع) (الخلق □ - الخلق □ - الخلق □)
- ٧- إِعْلَمُوا إِنَّ النَّاسِ إِلَيْكُم مِنْ نِعْمَ اللَّهِ عَلَيْكُمُ الْحَسَنِ (ع) (حوائج □ - حوائج □ - حوائج □)

عين اسم الفاعل، و اسم المفعول، و اسم المبالغة، و اسم المكان، و اسم التفضيل في هذه العبارات؛ ثم عين ترجمة الكلمات الحمراء.

- ١- (سَبَحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعِنْدِهِ لِيَلَّا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقصَى ...) الأسراء: ١
پاک است آن [خدایی] که بندهاش را شبانه از مسجدالحرام تا مسجدالاقصی حرکت داد.
- ٢- (... وَ جَادَهُمْ بِالْتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبِّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ...) النحل: ١٢٥
و با آنان با [شیوهای] که نکوتراست بحث کن. قطعاً پروردگارت به [حال] کسی که از راهش گم شده، داناتر است.
- ٣- (... يَقُولُونَ يَا فُوَاهِيهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ) آل عمران: ١٦٧
با دهان‌هایشان (زبان‌هایشان) چیزی را می‌گویند که در دل‌هایشان نیست و خدا به آن‌چه پنهان می‌کند داناتر است.
- ٤- (وَ مَا أَبْرَى نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَآهَارَةٌ بِالسَّوْءِ إِلَّا مَا زَرَّمْ رَبِّي ...) يوسف: ٥٣
و نفس را بی‌گناه نمی‌شمارم؛ زیرا نفس، بسیار دستوردهنده به بدی است؛ مگر این که پروردگارم رحم کند.
- ٥- (فَذَلِكَ أَفْلَحُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ) المؤمنون: ١ و ٢
به راستی که مؤمنان رستگار شده‌اند؛ همانان که در نمازشان فروتن‌اند.
- ٦- (... قَالُوا لَا عِلْمُ لَنَا إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغَيْبِ) المائدۃ: ١٠٩
گفتند: هیچ دانشی نداریم؛ قطعاً تو بسیار دنای نهان‌ها هستی.
- ٧- (... وَ أَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ) البقرة: ١٩٥
و نیکی کنید؛ زیرا خدا نیکوکاران را دوست می‌دارد.
- ٨- (... وَ جَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُظًا ...) الأنبياء: ٣٢
و آسمان را سقفی نگه داشته شده قرار دادیم.

ترجم الأحاديث، ثم عين المطلوب منك.

- ١- لا فَقْرَ أَشَدُ مِنَ الْجَهَلِ وَ لَا عِبَادَةٌ مِثْلُ التَّفْكِيرِ. رَسُولُ اللَّهِ (ص) (المضاف إِلَيْهِ وَ نَوْعُ لَا)
- ٢- لَا تَسْبِبُوا النَّاسَ فَتَكَسِّبُوا الْعَدَاوَةَ بِيَنْهُمْ. رَسُولُ اللَّهِ (ص) (نوع لَا، وَ مُضادٌ عَدَاوَةً)
- ٣- لَا تُمْيِّزُوا الْقُلُوبَ بِكَثْرَةِ الطَّعَامِ وَ الشَّرَابِ فَإِنَّ الْقُلُوبَ يَمُوتُ كَالْزَرْعَ إِذَا كَثُرَ عَلَيْهِ الْمَاءُ. رَسُولُ اللَّهِ (ص) (نوع لَا، وَ
اعراب الكلمات التي تحتها خط)
- ٤- خُذُوا الْحَقَّ مِنْ أَهْلِ الْبَاطِلِ وَ لَا تَأْخُذُوا الْبَاطِلَ مِنْ أَهْلِ الْحَقِّ كُونُوا نَقَادَ الْكَلَامِ. عِيسَى بْنُ هَرِيْم (ع) (نوع لَا، وَ
اعراب الكلمات التي تحتها خط)

١- تَرْجِمُ الْأَحَادِيثُ، تُمْ عَيْنُ الْمَطْلُوبِ مِنْكَ.

٢- كُلُّ طَعَامٍ لَا يُذَكِّرُ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ، ... لَا يَرْكَأَ فِيهِ. رَسُولُ اللَّهِ (ص) (نَائِبُ الْفَاعِلِ وَنَوْعُ لَا)

٣- لَا تَجْتَمِعُ خَصْلَتَانِ فِي هُوَمٍ: الْبَخْلُ وَالْكِدْبُ. رَسُولُ اللَّهِ (ص) (الْجَارُ وَالْمَجْرُورُ، وَالْفَاعِلُ وَإِغْرَابُهُ وَنَوْعُ الْفِعْلِ)

٤- لَا تَعْضَبْ، فَإِنَّ الْعَضَبَ مَفْسَدَةً. رَسُولُ اللَّهِ (ص) (نَوْعُ الْفِعْلِ، وَاسْمُ الْحَرْفِ الْمُشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ وَخَبَرَهُ وَإِغْرَابَهُمَا)

إِهَلًا لِلْفَرَاغِ فِي تَرْجِمَتِهِ مَا يَلِي؛ تُمْ عَيْنُ نَوْعَ «لَا» فِيهِ.

١- لَا يَرْحَمُ اللَّهُ مِنْ لَا يَرْحَمُ النَّاسَ. رَسُولُ اللَّهِ (ص)

خَدَا رَحْمَ نَمِيَ كَنْدَ بِهِ كَسِيَ كَهْ بِهِ مَرْدَمْ

٢- يَا حَبِيبِي، لَا شَيْءٌ أَجْمَلُ مِنَ الْعَفْرِ عِنْدَ الْقُدْرَةِ.

اَى دُوْسِتِ مِنْ، زَيْبَاتِ اَزْ بَخْشِشَ بِهِ هَنْگَامْ تَوَانَايِي نِيْسَتِ.

إِهَلًا لِلْفَرَاغِ فِي تَرْجِمَتِهِ مَا يَلِي؛ تُمْ عَيْنُ نَوْعَ «لَا» فِيهِ.

١- (وَلَا تَسْبِبُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسْبِبُوا اللَّهَ ...) الْأَنْعَامُ: ١٠٨

وَكَسَانِي رَا كَهْ بِهِ جَاهِي خَدَا فَرا مَى خَوَانِدْ زِيرَا كَهْ بِهِ خَدَا دَشَنَامْ دَهَنَدْ

٢- (يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْرِنْكَ الَّذِينَ يَسْأَلُونَ فِي الْكُفْرِ ...) الْمَائِدَةُ: ٤١

اَى پِيَامِبِرِ، كَسَانِي كَهْ دَرْ كَفَرْ شَتَابْ مَى وَرَزَنَدْ تَوْ رَا

٣- (... رَبِّنَا وَلَا تَحْمِلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ ...) الْبَقَرَةُ: ٢٨٦

پِرْوَرْدَگَارَا، آَنْچَه تَوَانَشْ رَا هِيجْ نَدَارِيمْ بِرْ ما

ضَعُ في الفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً لِلتَّوْضِيحاَتِ التَّالِيَةِ مِنْ مَعْجَمِ الدَّرَسِ.

١- أَلْ قِسْمُ مِنَ الْجِسْمِ بَيْنَ الْجِلْدِ وَالْعَظِيمِ.

٢- أَلْ تُرَابٌ مُخْتَلِطٌ بِالْمَاءِ.

ضَعُ في الفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً لِلتَّوْضِيحاَتِ التَّالِيَةِ مِنْ مَعْجَمِ الدَّرَسِ.

١- أَلْ عَنْصُرٌ فِيلَزِيٌّ كَالْحَدِيدِ مُوَصَّلٌ لِلْحَرَارَةِ وَالْكَهْرَباءِ.

٢- أَلْ مَادَّةٌ حَمَرَاءٌ مِنْ جِسْمِ الْحَيَوانِ تُصْنَعُ مِنْهُ أَطْعَمَةً.

٣- أَلْ خَيْطٌ أَيْضُّ فِي الْجِسْمِ يَجْرِي فِيهِ الْحِسْنُ.

إِخْتِيرْ تَفْسِيْكَ: إِهَلًا لِلْفَرَاغِ فِي مَا يَلِي، تُمْ عَيْنُ نَوْعَ «لَا» فِيهِ.

١- (لَا إِكْرَاهٌ فِي الدِّينِ ...). الْبَقَرَةُ: ٢٥٦

..... در دِين

٢- لَا تَطْعِمُوا الْمَسَاكِينَ مِمَّا لَا تَأْكُلُونَ. رَسُولُ اللَّهِ (ص)

.....

١٠١ إختبر نفسك: إثلاً الفراغ في ما يلي، ثم عين نوع «لا» فيه.

١- (... هل ينتوي الذين يعلمون والذين لا يعلمون ...) الزمر: ٩

آياكساني كه مي دانند و کسانی که برابرند؟

٢- (ولَا يخْرُكَ فَوْلَهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعاً ...) يوئس: ٦٥

گفتارشان تو را؛ زیرا ارجمندی، همه خداست.

٣- (ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبٌ فِيهِ هُدَىٰ لِلْمُتَّقِينَ) البقرة: ٢

آن کتاب هدایتی برای پرهیزگاران است.

١٠٢ عين الصحيح والخطأ حسب نصل الدرس. (✓ ✗)

١- قيمة كل افري بأعماله الحسنة.

٢- التفاخر بالنسب محمود.

٣- أهل العلوم أحيا و ابن ماتوا.

١٠٣ عين الصحيح والخطأ حسب نصل الدرس. (✓ ✗)

١- دواونا فيما و نحن ننظر اليه، و داونا مينا و نحن نشعر به.

٢- الفخر للعقل والحياة والغلاف والأدب.

٣- خلق الإنسان من طينه و هو لحم و عظم و عصبة.

١٠٤ ضع خطأ تحت المفرد و جمده.

١- سملكة، سملكات

٢- ذكرى، ذكريات

٣- فريسة، فرائس

٤- فربان، فرابين

٥- خطيبة، خطاء

٦- طعام، مطاعم

٧- دعوة، دعوات

٨- كتابة، كتابات

٩- شعب، شعوب

١٠- عظم، أعاظم

١٠٥ عين «الحال» في العبارات التالية.

١- أقوى الناس من النصر على عصبي سهلًا.

٢- هن عاش بوجهين، مات خاسرا لا وجه له.

٣- عند وقوع المصائب تذهب العداوة سريعة.

١٩٩ أكتب كلاماً مناسباً للتوضيحات التالية من كلمات نص الدرس والتمارين.

- ١- مكان وقف السيارات و الحافلات.
 - ٢- سيارة مستخدمها للعمل في المزرعة.
 - ٣- صفة لجهاز أو آلة أو أداة بحاجة إلى التصنيع.

١١- أكتبَ كُلِّمَةٍ مُنْاسِيَةً لِلتَّوْضِيحَاتِ التَّالِيَّةِ مِنْ كُلِّمَاتِ نَصِّ الْدُّرْسِ وَالثَّمَارِينِ.

- إثني الصغير.
 - بنتي الصغيرة.
 - أعلى الجبل و رأسه.

١١١ اكتب المثل الأعرابي للكلمات التي تحتها خطأ.

- ۱- (... فَإِنْ حِزْبُ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ) الْمَائِدَةٌ: ۵۶

بی گمان حزب خدا چیره شد گان اند.

۲- (... كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ) آل عمران: ۱۸۵

هر کسی چشیده مرج است.

١١٢ عَيْنُ الْكَلِمَةِ الْعَرَبِيَّةِ فِي كُلِّ مَجْمُوعَةٍ، مَعْ تَبْيَانِ السَّيِّبِ.

☐ الأَزْبَعَاء	☐ الْأَفْرِيَاء	☐ الْأَحِيَاء	☐ الْأَصْنِدِقَاء
☐ الْحَجَر	☐ التُّرَاب	☐ الْمَلَفَ	☐ الْطَّيْن
☐ الْأَسْنَان	☐ الْفَالُس	☐ الْأَكْثَاف	☐ الْأَعْيَنْ
☐ الْمَائِدَة	☐ الْحَمَامَة	☐ الْغَصْنُور	☐ الْغَرَاب
☐ الدَّم	☐ الْعَام	☐ الْلَّحْم	☐ الْعَظَم
☐ الْيَوْم	☐ عَدَا	☐ أَهْس	☐ الْخِيَام

الف) عَيْنُ نَوْعِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَطٌّ. (نَوْعُ الْكَلِمَاتِ: إِسْمٌ فَاعِلٌ وَ إِسْمٌ مُفْعُولٌ وَ إِسْمٌ مَكَانٌ وَ إِسْمٌ هَبَالَغَةٌ وَ فِعْلٌ مَاضٍ وَ فِعْلٌ مُضَارِعٌ وَ مُصْنَدِرٌ وَ حَرْفٌ جَرٌّ وَ ...)

«السَّيِّدُ مُسْلِمٌ» مُزَارِعٌ. هُوَ يَسْكُنُ فِي قَرْيَةٍ يَطْرُودُ بِمُحَافَظَةِ مَا زَانَدَانَ. إِنَّهُ رَجُلٌ صَادِقٌ وَ صَبَارٌ وَ مُحْتَرَمٌ. فِي يَوْمٍ مِنَ الْأَيَّامِ شَاهَدَ جَمَاعَةً مِنَ الْمَسَافِرِينَ وَاقِفِينَ أَمَامَ مَسْجِدِ الْقُرْيَةِ. فَلَدَهُبَ وَ سَأَلَهُمْ عَنْ سَبِبِ وَقُوفِهِمْ، فَقَالُوا: إِنَّ سَيَارَتَنَا مَعْطَلَةً.

فَأَتَصَلَّ السَّيِّدُ مُسْلِمٌ بِصَدِيقِهِ مُصْنَدِرِ السَّيَارَاتِ؛ لِكَيْ يَصْلَحَ سَيَارَتَهُمْ. وَ جَاءَهُ صَدِيقُهُ وَ جَرَ سَيَارَتَهُمْ بِالْجَرَازَةِ وَ أَخْدَهَا إِلَى مَوْقِفِ تَصْنِيعِ السَّيَارَاتِ.

ب) مَا مِهْنَةُ صَدِيقِ السَّيِّدِ مُسْلِمٌ؟

ج) كَمْ جَازَأَ وَ مَجْرُورًا فِي النَّصِّ؟

د) أَيْنَ يَعِيشُ السَّيِّدُ مُسْلِمٌ؟

هـ) أَكْتَبْ مُفَرَّدَهُنِيهِ الْكَلِمَاتِ.

أَيَّامٌ:	رِجَالٌ:	فُرَىٰ:	سَادَةٌ:
مَوَاقِفٌ:	أَصْدِيقَاتٌ:	مُصْنَدِرُونَ:	سَيَارَاتٌ:

إِخْتِيرْ نَفْسَكَ. تَرْجِمِ الْآيَاتِ الْكَرِيمَةِ، ثُمَّ عَيْنِ «الْحَالَ». ١١٤

١- (يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَةُ * ارْجِعِي إِلَى رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَةً) الْفَجْرُ: ٢٧ وَ ٢٨

٢- (إِنَّمَا وَلِكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يَقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُونَ) الْمَايِدَةُ: ٥٥

إِخْتِيرْ نَفْسَكَ. تَرْجِمِ الْآيَاتِ الْكَرِيمَةِ، ثُمَّ عَيْنِ «الْحَالَ». ١١٥

١- (... وَ خُلُقُ الْإِنْسَانِ ضَعِيفًا) النِّسَاءُ: ٢٨

٢- (وَ لَا تَهِنُوا وَ لَا تَحْزَنُوا وَ أَتَتُمُ الْأَعْلَوْنَ ...) آلُ عِمْرَانَ: ١٣٩

٣- (كَانَ النَّاسُ أَمْهَأَ وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّنَ هَبِشِّرِينَ ...) الْبَقْرَةُ: ٢١٣

١- (يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَةُ * ارْجِعِي إِلَى رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَةً) الْفَجْرُ: ٢٧ وَ ٢٨

٢- (إِنَّمَا وَلِكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يَقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُونَ) الْمَايِدَةُ: ٥٥

إِخْتِيرْ نَفْسَكَ. عَيْنِ «الْحَالَ» فِي الْجُمْلَيِ التَّالِيَّةِ. ١١٦

١- وَصَلَ الْمَسَافِرُانِ إِلَى الْمَطَارِ مُتَأْخِرِينَ وَ رَكِبَا الطَّائِرَةَ.

٢- تَجْتَهِدُ الطَّالِبَةُ فِي أَدَاءِ وَاجِباتِهَا رَاضِيَةً وَ تُسَاعِدُ أَمْهَا.

عَيْنُ جَوَابِ الْأَسْئِلَةِ التَّالِيَةِ مِنَ الْعَمُودِ الثَّانِيِّ . (اثنَانِ زَانِدَانِ)

يَكُونُ مُرْتَفِعًا.

إِشْتَاقٌ إِلَيْهِ.

وَالِّدَا الْأُسْرَةِ.

أَمَامَ التَّلْفَازِ.

رَأْسِي يُؤْلِمُنِي.

الْحُجَّاجُ فِي الْمَطَارِ.

لِأَنَّ رِجْلَ الْأَمْ كَانَتْ تُؤْلِمُهَا.

١- لِمَذَا لَمْ تَصْعَدْ وَالِّدَةُ عَارِفٍ وَرُقِيَّةَ جَبَلَ التَّوْرِ؟

٢- مَاذَا كَانَ أَعْضَاءُ الْأُسْرَةِ يُشَاهِدُونَ؟

٣- أَيْنَ جَلَسَ أَعْضَاءُ الْأُسْرَةِ؟

٤- كَيْفَ يَكُونُ جَبَلُ التَّوْرِ؟

٥- مَنْ كَانَ يَيْكِي؟

١١٨ إِنْجَحَ عَنْ وَصْيَةِ أَحَدٍ شَهِدَهُ الْحَزَبُ الْمُقْرُوْضُ أَوْ ذِكْرِيَّاتِهِ أَوْ أَقْوَالِهِ أَوْ أَعْمَالِهِ، ثُمَّ اكْتَبَهَا فِي صَحِيفَةٍ جِدارِيَّةٍ، أَوْ ضَعَهَا فِي مَدْوَبِيَّكَ أَوْ مَدْوَبَةٍ مَدْرَسِيَّكَ.

١١٩ أَكْمَلْ تَرْجِمَةَ هَذَا النَّصْ؛ ثُمَّ اكْتَبِ الْمُحَلَّ الإِعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطُّ:

حِينَ يَرَى «الطَّائِرُ الذَّكِيُّ» حَيَوانًا مُفَتَّرًا قُرْبَ عُشِّهِ، يَتَظَاهِرُ أَمَامَهُ بِأَنَّ جَنَاحَهُ مَكْسُورٌ، فَيَتَبَعُ الْحَيَوانُ الْمُفَتَّرَسَ هَذِهِ الْفَرِيسَةَ، وَيَتَبَعُهُ عَنِ الْعُشِّ كَثِيرًا. وَعِنْدَمَا يَتَأَكَّدُ الطَّائِرُ مِنْ خِدْعِ الْعَدُوِّ وَإِتْعَادِهِ وَإِنْقَادِ حَيَاةِ فِرَاخِيهِ، يَطِيرُ بَعْثَةً.

پرنده‌ی باهوش هنگامی که جانور را نزدیک لانه‌اش می‌بیند، رو به رویش و آنmod می‌کند که شکسته است، در نتیجه جانور درنده این شکار را تعقیب می‌کند و از لانه بسیار و وقتی که این پرنده از فریب دشمن و دور شدنش و نجات زندگی مطمئن می‌شود، پرواز می‌کند.

١٢٠ ضَعَ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً.

- ١- قَالَ الْإِمامُ الْحَسَنُ (ع): «..... أَحْسَنَ الْحَسَنِ الْخُلُقُ الْحَسَنُ». (أَنَّ □ - إِنَّ □ - لِكِنْ □)
- ٢- سَئَلَ الْمُدِيرُ: أَ فِي الْمَدْرَسَةِ طَالِبٌ؟ فَأَجَابَ: «..... طَالِبٌ هُنَا». (لَاَنَّ □ - لَا □ - فَإِنَّ □)
- ٣- حَضَرَ السُّيَّاحُ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ؛ الدَّلِيلُ لَمْ يَحْضُرْ. (أَنَّ □ - لِكِنْ □ - لَعَلَّ □)
- ٤- تَعَنَّى الْمَزَارِعُ: «..... الْمَطَرُ يَنْزِلُ كَثِيرًا!» (كَانَ □ - لِأَنَّ □ - لَيْتَ □)
- ٥- لِمَذَا يَيْكِي الصَّفْلُ؟ - جَانِعٌ. (أَنَّ □ - لِأَنَّهُ □ - لَيْتَ □)

١٢١

إِنْرِأْ هَذِهِ الْأَنْشُوَةَ ؛ ثُمَّ تَرْجِمُهَا إِلَى الْفَارِسِيَّةِ.
 «يَا إِلَهِي، يَا إِلَهِي / يَا مَجِيبَ الدُّعَوَاتِ
 إِجْعَلِ الْيَوْمَ سَعِيداً / وَكَثِيرَ الْبَرَكَاتِ
 وَاهْلَ الصَّدْرِ أَشْرِاحًا / وَفَمِي بِالْبَسْمَاتِ
 وَأَعْنَى فِي دُرُوسِي / وَأَدَاءِ الْوَاجِبَاتِ
 وَأَنْزَ عَقْلِي وَقَلْبِي / بِالْعِلُومِ النَّافِعَاتِ
 وَاجْعَلِ التَّوْفِيقَ حَطَّي / وَنَصِيبِي فِي الْحَيَاةِ
 وَاهْلَ الدُّنْيَا سَلَامًا / شَامِلًا كُلَّ الْجِهَاتِ
 وَاحْمِنِي وَاحْمِ بِلَادِي / مِنْ شُرُورِ الْحَادِثَاتِ»

١٢٢

تَرْجِمَ الأَحَادِيثَ، ثُمَّ عَيْنَ الْمَطْلُوبِ مِنْكَ.

- ١- لَا تُطْعِمُوا الْمَسَاكِينَ مِمَّا لَا تَأْكُلُونَ. رَسُولُ اللَّهِ (ص) (نَوْعُ لَا، وَمُفْرَدُ «الْمَسَاكِينَ»)
- ٢- لَا تَسْبِيوا النَّاسَ فَتَكْسِبُوهَا الْعَدَاوَةَ بِيَنْهُمْ. رَسُولُ اللَّهِ (ص) (فِعْلُ النَّهْيِ، وَمُضَادُ عَدَاوَةِ)
- ٣- خُذُوا الْحَقَّ مِنْ أَهْلِ الْبَاطِلِ وَلَا تَأْخُذُوا الْبَاطِلَ مِنْ أَهْلِ الْحَقِّ كَوْنُوا نُقَادَ الْكَلَامِ. عِيسَى بْنُ مَرْيَمَ (ع) (الْمَحَلُّ الْأَعْرَابِيُّ
لِمَا تَحْتَهُ خَطُّ)

١٢٣

تَرْجِمَ الأَحَادِيثَ، ثُمَّ عَيْنَ الْمَطْلُوبِ مِنْكَ.

- ١- كُلُّ طَعَامٍ لَا يُذَكَّرُ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ... لَا بَرَكَةٌ فِيهِ. رَسُولُ اللَّهِ (ص) (الْفِعْلُ الْمَجْهُولُ وَنَوْعُ لَا)
- ٢- لَا تَعْصِبَ، قَبَ الْغَضَبَ مَفْسَدَةً. رَسُولُ اللَّهِ (ص) (نَوْعُ الْفِعْلِ)
- ٣- لَا فَتَرَ أَشَدُّ مِنَ الْجَهَلِ وَلَا عِبَادَةٌ مِثْلُ التَّفَكُّرِ. رَسُولُ اللَّهِ (ص) (الْمُضَافَ إِلَيْهِ وَنَوْعُ لَا)

١٢٤

الف) إِنْرِأْ الشِّعْرَ الْمُنْتَسَبِ إِلَى الْإِمَامِ عَلَيَّ، ثُمَّ عَيْنَ تَرْجِمَةَ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطُّ.

«أَيُّهَا الْفَانِحُرُ جَهَلًا بِالنَّسْبَتِ / إِنَّمَا النَّاسُ لِلَّامِ وَلِيَأْبِ

هَلْ تَرَاهُمْ خَلِقُوا مِنْ فِضَّةٍ / أَمْ حَدِيدٍ أَمْ تُحَاسِي أَمْ ذَهَبٌ

بَلْ تَرَاهُمْ خَلِقُوا مِنْ طِينٍ / هَلْ سِوَى لَحْمٍ وَعَظِيمٍ وَعَصَبٍ

إِنَّمَا الْفَخْرُ لِعُقْلٍ ثَابِتٍ / وَحَيَاءٍ وَعَفَافٍ وَأَدَبٍ»

ای که نایخرا دانه افتخار کننده به دودمان هستی، مردم، تنها از یک مادر و یک پدر آند.

آیا آنان را می بینی (می پنداری) که از نقره، آهن، مس یا طلا آفریده شده اند؟

بلکه آنان را می بینی از تگه گلی آفریده شده اند. آیا به جز گوشت و استخوان و پی اند؟

افتخار، تنها به خردی استوار، شرم، پاکدامنی و ادب است.

ب) إِسْتَخْرِجْ مِنَ الْأَيَّاتِ اسْمَ الْفَاعِلِ، وَالْفِعْلُ الْمَجْهُولُ، وَالْجَارُ وَالْمَجْرُورُ، وَالصَّفَةُ وَالْمَوْصَفُ.

١٢٥

تَرْجِمَ الْعِبَاراتِ التَّالِيَّةِ، ثُمَّ عَيْنَ الْحَرْفَ الْمُشَبَّهَ بِالْفِعْلِ، وَلَا النَّافِيَّةَ لِلْجِنِّينِ.

١- لَا دِينَ لِمَنْ لَا عَهْدَ لَهُ. «رَسُولُ اللَّهِ (ص)»

٢- إِنَّ مِنَ السُّنْنَةِ أَنْ يَخْرُجَ الرَّجُلُ مَعَ ضَيْفِهِ إِلَى بَابِ الدَّارِ. «رَسُولُ اللَّهِ (ص)»

١٢٦

تَرْجِمَ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَّةَ، ثُمَّ عَيْنِ الْحَرْفَ الْمُشَبَّهَهَ بِالْفِعْلِ، وَ لَا التَّافِيَّةَ لِلْجِنِّينِ.

- ١- (قَيْلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْثَ فَوْمِي يَعْلَمُونَ بِمَا غَفَرْلِي رَبِّي وَ جَعَلْنِي مِنَ الْمَكْرَمِينَ) يَسٌ: ٢٦ وَ ٢٧
- ٢- (... لَا تَحْزُنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا ...) التُّوْبَةُ: ٤٠
- ٣- (... لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ...) الصَّافَاتُ: ٣٥

١٢٧

أَيُّ كَلِمَةٍ مِنْ كَلِمَاتِ مَعْجَمِ الدَّرْسِ تَنَاسِبُ التَّوْضِيَّحَاتِ التَّالِيَّةَ؟

- ١- التَّارِكُ لِلْبَاطِلِ وَ الْمُشَمَّلُ إِلَى الدِّينِ الْحَقِّ:
- ٢- إِنَّهُمْ بَدَوْلَا يَتَكَلَّمُونَ بِكَلَامِ خَفْيٍ:

١٢٨

أَيُّ كَلِمَةٍ مِنْ كَلِمَاتِ مَعْجَمِ الدَّرْسِ تَنَاسِبُ التَّوْضِيَّحَاتِ التَّالِيَّةَ؟

- ١- آلَهُ ذَاتٌ يَدِي مِنَ الْحَسَبِ وَ سِنْ عَرِيشَةٌ مِنَ الْحَادِيدِ يَقْطَعُ بِهَا:
- ٢- تِمَاثَلٌ مِنْ حَجَرٍ أَوْ خَشَبٍ أَوْ حَادِيدٍ يَعْجَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ:
- ٣- عَضْرٌ مِنْ أَعْصَاءِ الْجَهَنَّمِ يَقْعُدُ أَعْلَى الْجِدْعِ:

١٢٩

إِخْتِيرْ نَفْسَكَ: إِهَاهُ الْفَرَاغِ فِي مَا يَلِي، ثُمَّ عَيْنِ نوعَ «لا» فِيهِ.

- ١- (وَ لَا تَسْبُبُوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسْبُبُوا اللَّهَ ...) الْأَنْعَامُ: ١٠٨
وَ كَسَانِي رَا كَهْ بَهْ جَاهِي خَدا فَرا مَيْ خَوانَند..... زِيرَا كَهْ بَهْ خَدا دَشَنَامْ دَهَنَد.....
- ٢- (وَ لَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ...) يُوسُفُ: ٦٥
گَفَتَارَشَانْ تُورَا زِيرَا ارجمنَدِي، هَمَه..... خَدَاست.
- ٣- (... هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ...) الرَّمَرُ: ٩
آيَا كَسَانِي كَهْ مَيْ دَانَند وَ كَسَانِي كَهْ بَرَابِرَنَد؟

١٣٠

إِخْتِيرْ نَفْسَكَ: تَرْجِمْ هَذِهِ الْأَحَادِيثَ حَسَبَ قَوَاعِدِ الدَّرْسِ.

- ١- لَا خَيْرٌ فِي قَوْلِ إِلَّا مَعَ الْفِعْلِ. «رَسُولُ اللَّهِ (ص)»
- ٢- لَا جِهَادَ كَجِهَادِ النَّفْسِ. «أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْ (ع)»
- ٣- لَا لِبَاسَ أَجْمَلُ مِنَ الْعَافِيَّةِ. «أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْ (ع)»

١٣١

إِخْتِيرْ نَفْسَكَ: تَرْجِمْ هَاهِينِ الْأَيَّتَيْنِ الْكَرِيمَتَيْنِ.

- ١- (فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثَ وَ لَكِنْكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ) الْرَّوْمَ: ٥٦
- ٢- (إِنَّ اللَّهَ يَحِبُّ الَّذِينَ يَقْاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفَّا كَائِنُهُمْ بِنْيَانُ مَرْصُوصَن) الصَّفَّ: ٤

١٣٢

عَيْنِ الصَّحِيحَ وَ الْخَطَأَ حَسَبَ نَصَّ الدَّرْسِ. (✓ ✗)

- ١- الْأَثَارُ الْقَدِيمَةُ تُوَكِّدُ اهْتِمَامَ الْإِنْسَانِ بِالَّذِينَ.
- ٢- إِنَّ التَّدَئِنَ فِطْرَيُّ فِي الْإِنْسَانِ.
- ٣- لَا يَتَرَكُ اللَّهُ الْإِنْسَانُ سَدَى.

(١٣٣) عَيْنُ الصَّحِيحِ وَالْخَطَا حَسْبُ نَصِّ الدِّرْسِ. (✓)

- ١- كان الهدف من تقديم القرابين لالله كسب رضاها وتجنب شرها.
 - ٢- علق إبراهيم (ع) الفاس على كيف أصفر الأصنام.
 - ٣- لم يكن لبعض الشعوب دين أو طريقة للعبادة.

١٣٤ عَيْنُ الصَّحِيحِ وَالْخَطَا حَسِبَ نَصُّ الْدُّرْسِ. (✓ ✘)

- ١- يَرَى سَعْدِيُّ اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ سَوَاءً مِنْ هَجَرٍ حَبِيبِهِ.
 ٢- قَالَ سَعْدِيُّ: «هَضَى الرَّمَانُ وَ قَلْبِي يَقُولُ إِنَّكَ لَا تَأْتِي».

١٣٥

(*) عَيْنُ الصَّحِيحِ وَالْخَطَا حَسِبَ نَصُّ الْدُّرْسِ. ✓

- ١- ليس لحافظ و سعدى ملمعات جمالة.

٢- يرى حافظ الدهر من هجر حبيبه كالقيامتو.

٣- يرى حافظ في بعد حبيبه راحه و في قرينه عذابا.

١٣٦ كمال الفراغات في الترجمة الفارسية:

(وَتَقُولُ الْكَافِ بِاللَّتِيْنِ كُنْتُ أَبَا)

و کافر می گوید: من بودم.

١٣٧ ترجم هذه الجملة:

(قالوا لا علم لنا إنك أنت علام الغيب)

١٣٨

(إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يَقْاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفَّاً كَانُوكُمْ بِنِيَّانٍ مَرْصُوصٌ)

١٣٩ انتُخِّب الفعل المُناسب للفراغ:

الف) الأصدقاء على أنفسهم.

١: تَعْتَمِدُونَ ٢: يَعْتَمِدُونَ

ب) نحن بيتاً جميلاً من الخشب.

ا: صفت

١٤٠ كُمُلِ الفراغاتِ فِي الترجمةِ الفارسيةِ:

الف) كأن إرضاء جميع الناس غاية لا تدرك.

..... خشنود ساختن همه مردم هدفی است که

ب) وَامْلأُ الدُّنْيَا سَلَاماً / شَامِلاً كُلَّ الْجِهَاتِ.

..... دنیا را از فرآکیر در همه جهت‌ها

ج) الحوت يُصاد لاستخراج الزيت من كيده لصناعة مواد التجميل.

نهنگ برای استخراج از جکرش برای ساخت مواد شکار می شود.

١٤١ إنتَخِب الترجمة الصحيحة:

لا فِرَارٌ مِنْهُ؛ لِأَنَّهُ قِسْمٌ مِنْ حَيَاةِهَا.

(١) هیچ گریزی از آن نیست؛ زیرا آن بخشی از زندگی اش است.

(٢) او راه فراری ندارد؛ زیرا آن قسمتی از زندگی است.

١٤٢ إنتَخِب الترجمة الصحيحة:

كَانَ الَّذِي يَعْبُدُ فِي غَارٍ حِرَاءً.

(١) پیامبر در غار حراء عبادت کرده بود.

١٤٣ ترجم العبارات إلى الفارسيه:

عِنْدَمَا تَسْقُطُ الْحَشَراتُ عَلَى سطح الماءِ تَلْعَبُهَا حَيَّةٌ.

١٤٤ ترجم العبارات إلى الفارسيه:

الْحَضَاراتُ الْقَدِيمَةُ تُوَكِّدُ اهْتِمَامَ الإِنْسَانِ بِالْدِينِ.

١٤٥ ترجم العبارات إلى الفارسيه:

كُلُّ عَلَقَ القَاسِ عَلَى كَتْفِهِ وَ تَرَكَ الْمَعْبُدَ.

١٤٦ ترجم العبارات إلى الفارسيه:

(كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيَّنَ مُبَشِّرًا)

١٤٧ ترجم العبارات إلى الفارسيه:

(لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَمْنَا)

١٤٨ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَالإِعْرَابِ لِمَا أُشِيرَ إِلَيْهِ بِخَطْهِ:

المُجَبِّبُ هُوَ الَّذِي يَتَقَبَّلُ الدُّعَاءَ وَهُوَ مِنْ أَسْمَاءِ اللَّهِ الْحَسَنَى.

الف) يَتَقَبَّلُ :

(١) فعل ماضٍ، مفرد مذكر مخاطب، ثلاثي مزيد من باب تفعيل، متعدّد، مبني / فعل و الجملة اسمية

(٢) فعل مضارع، مفرد مذكر غائب، ثلاثي مزيد من باب تَقْعُل، متعدّد، معرب / فعل و الجملة فعلية

ب) الْحَسَنَى :

(١) اسم تفضيل، مفرد، مؤنث، معرب، معرب، معَرَفٌ بِالْأَلِّ / صفت و مجرور

(٢) اسم مكان، مفرد مؤنث، معَرَفٌ بِالْأَلِّ، معرب / مضافٌ إِلَيْهِ و مجرور

١٤٩ ترجم هذه الجمل:

(١) (يَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْسَنِي كُنْتُ ثُرَابًا)

(٢) (فَاصْبِرْ صَبَرًا جَمِيلًا)

١٥٠

- اجعل في الفراغ الكلمات المناسبة: (التجارب، الفائز، المطار، الزيت، المفکر، الحنيف)
- الف) العالم الذي له أفكار عميقه و حدیثه یسمی
ب) لا تغينا عن الكتب.
- ج) كان أعضاء الأسرة يشاهدون الحجاج في
د) تارك للباطل و المتمايل إلى الدين الحق.

١٥١

- عین محل الإعراب لما تحته خط:
- الف) بَعَثَ اللَّهُ النَّبِيًّا هَبْشَرِينَ.
- ب) سَعَى الْعَنْبِ يَرْخُصُ فِي نَهَايَةِ الصَّيفِ.
- ج) تُوكَدُ الْأَثَارُ الْقَدِيمَةُ اهْتَمَامُ الْإِنْسَانِ بِالدِّينِ.

١٥٢

- الف) عین نوع الكلمات: (اسم الفاعل، اسم المفعول، اسم التفضيل، اسم المبالغة و اسم المكان)
- ١: جاء إلى أمير المؤمنين علي (ع).
- ٢: يذهب الصيادون إلى مكان اختفاء.
- ٣: فقد أضاف إلى المكتبة العربية أكثر من مئة كتاب.
- ٤: أتمنى أن أشرف إلى مكة المكرمة.
- ب) ترجم الكلمات التي تحتها خط:
- ١: هذا العمل أمنع من قراءة الموضوعات المتعددة.
- ٢: إنه رجل صبار.
- ٣: (كائن بنيان مرصوص)

١٥٣

كميل الفراغات في الترجمة:

- الف) (و يقول الكافر يا ليته كنث ثرابة)
(كافر می گوید من بودم.)
- ب) عند الشدائديعرف الإخوان.
(هنگام برادران)
- ج) بل ثراهم خلقوا من طينة / هل سوى لحم و عظم و عصب؟
(بلکه آنان را که از گل آفریده شده‌اند. آیا به جز گوشت و و پی اند؟)

١٥٤

ترجم الأفعال:

- الف) إنقطع: بريده شد
- ١: لن ينقطع (.....)
- ب) ذكر: ياد كرد
- ١: لا تذكري (.....)
- ٢: كان ينقطع (.....)
- ٢: ليته يذكر (.....)

١٥٥ ترجم العبارات إلى الفارسية:

- الف) سُمكَةُ السَّهِيمَ تَحْبُّ أَنْ تَأْكُلَ الْفَرَائِسَ الْحَيَّةَ.
ب) أَشَاهِدَ قَاسِمًا وَ هُوَ جَالِسٌ بَيْنَ الشَّجَرَتَيْنِ.

١٥٦ ترجم العبارات إلى الفارسية:

- الف) وَ أَنْزَ عَقْلِيٍّ وَ قَلْبِيٍّ / بِالْعِلُومِ النَّافِعَاتِ
ب) رَأَى دُمَوعَهُمَا تَسَاقِطُ مِنْ أَعْيُنِهِمَا، فَسَأَلَ مُتَعَجِّبًا.

١٥٧ عَيْنُ المُتَضَادِ وَ الْمُتَرَادِفِ: (الْأَقْوِيَاءِ - الصَّرَاعُ - أَرَى - إِكْسَبَ - السَّلْمُ - أَشَاهَدُ)
ب) (..... ≠)

١٥٨ إجعل في الدائرة العدد المناسب حسب التعريف: - كلمتان زائدتان -

١- الأداء	☒ الف) الواجب الديني.
٢- المصطلح	
٣- الطائرة	☒ ب) الذي يقوم بتصليح السيارات المغulta.
٤- الفريضة	
٥- الجرازة	☒ ج) سيارة تستخدمها للعمل في المزرعة.

١٥٩ ترجم ما تحته الخط إلى الفارسية:

- ب) لا ينهوا في حياتكم أبداً.
د) المتفرجون في حون اليوم لفوز فريقهم.
و) أديت فريضة الحج.
ه) صعدت من ذلك الجبل المرتفع.

١٦٠ انتخب الترجمة المناسبة:

الف) رأيت ذلك المزارع وهو يجمع محاصيله:

- (١) آن کشاورز را دیدم و در حالی که محصولش را جمع می کرد.

- (٢) آن کشاورز را دیدم و در حالی که محصولاتش را جمع می کرد.

- (٣) آن کشاورز را دیدم در حالی که محصولاتش را جمع می کرد.

ب) (خلق الإنسان ضعيفاً):

- (١) انسان، ضعيف آفریده شد.

- (٢) انسان را ضعيف آفرید.

- (٣) انسان ضعيف، آفریده شد.

١٦١ أكتب المطلوب حسب القواعد العربية:

«بعث إلينا إلينا التَّبَيِّنَ هُبْشَرِينَ وَهُنَدْرِينَ وَهُمْ يُرْشِدُونَا إِلَى دِينِ الْحَقِّ وَالصِّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ».

- الف) الجملة الحالية:
- ب) الصفت المفرد:
- ج) الحال المفرد:
- د) ذو الحال للحال المفرد:
- هـ) المبتدأ:

١٦٢ عين الصحيح (✓) أو الخطأ (✗) حسب الواقع و الحقيقة:

- الف) في كُلِّ بَلْدٍ القرية أصغر من المحافظة.
- ب) يستفيد كُلُّ المُزَارِعِينَ من الجرارات الكبيرة الحديثة.
- ج) تغذية سمك السُّبْطَم صعب على الإنسان.
- د) يمكن أن تكون السمكة فريسة سمك القرش.

١٦٣ أجعل كُلَّ كلمة في مكانها المناسب - كلمتان زائدتان :-

- [الإِصَال - التَّصْلِيْح - أَسْفَل - الْمَوْقِف - أَعْلَى]
- الف) تَحْتَاجُ السِّيَارَةُ الْمُعَطَّلَةُ إِلَى
- ب) قِمَةُ الْجَبَلِ يعني مكانه و رأسه.
- ج) مَكَانٌ وقوف السيارات و الحافلات.

١٦٤ عين التعريب الصحيح حسب أسلوب الحال:

- الف) امروز تماشاچیان را شادمان دیدم:
- ١) شاهدت المتقربجين الفرحين اليوم. ○
- ب) این مسافر با تأخیر به فرودگاه رسید:
- ١) وصلت هذه المسافرة إلى المطار المتأخرة. ○

١٦٥ أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب الجملتين التاليتين:

«صديقى أحمد مهندس شاب هو يعمل في إحدى مصانع مديتها مجدًا / اللاعبون الإيرانيون رجعوا من المسابقة مبتسimien»

- الف) اسم الفاعل نكرة، من فعل ثلاثي المزيد:
- ب) حال المفرد مفردًا:
- د) جمع التكسير و مفرد:
- و) الحال المفرد جمًعاً سالماً:
- ج) اسم الفاعل معرفة:
- هـ) مصدر لفعل ثلاثي المزيد:

١٦٦ أكمل الترجمة بالكلمات الفارسية المناسبة:

- الف) هاتان البستان قامتا بجولة علمية في الإنترنت مبتسimien: این دو دختر به جستاری علمی در اینترنت
- ب) تجتهد الطالبة في أداء راضية: دانش آموز دختر در تکلیف‌هایش تلاش می‌کند.

الف) / ب) / ج) / د) / ه)

١٦٨ انتخب الترجمة المناسبة:

(٢) اعضاء خانواده ☐	(١) اعضاء الأسرة ☐
(٢) چه کسی گریه می کند؟ ☐	(١) چه کسی گریه می کرد؟ ☐
(٢) با تمام اعضاء خانواده ☐	(١) با تمام نزدیکان ☐
(٢) ای دخترکم تلاش کن. ☐	(١) ای دخترم تلاش کن. ☐

١٦٩ عين الكلمة الغريبة:

العظم ☐	العام ☐	الدم ☐	اللحم ☐
الخيام ☐	الجبال ☐	القمة ☐	الجبل ☐
الفرانس ☐	المعجب ☐	الغريسة ☐	الصياد ☐

١٧٠ اكتب المطلوب:

الف) العظم ← جمع التكسيير
ب) القرى ← المفرد
ج) السادة ← المفرد

١٧١ انتخب الحال المناسب لتمكيل الفراغ:

- الف) شاهدتُّ البنت في الشارع (مسرورة - مسرورة - مسرورة)
- ب) إشَّتَغَلَ صديقاي في المزرعة الكبيرة (تشيطاً - تشيطين - تشيطين)
- ج) الطالبات يقرأن دروسهن (المجتهدات - مجتهدات - مجتهدة)
- د) هؤلاء المُتَفَرِّجُون يشجعون فريقهم اليوم. (فُرِحَين - فَرِحُونَ - فَرِحِين)

١٧٢ عين ما لا يرتبط بالحج:

قمة الجبل ☐	رمي الجمرات ☐	المسجد الحرام ☐	الطواف ☐

أعرب ما أشير إليه بخطه:

١٧٣

الف) إنَّ الغضَب مُفْسَدَةً.

ب) لا عبادَة مثل التنَكُّر.

ج) واحِمِي واحِمِ بلا دِي / من شرورِ الحادِثَات.

١٧٤ إقرأ الآيات التالية ثم أكتب المطلوب:

«أَئِهَا الْفَاخِرَ جَهَلًا بِالنَّسْبَتِ / إِنَّمَا النَّاسُ لِأَمْ وَلِابْ

هِلْ تَرَاهُمْ خُلِقُوا مِنْ فِضَّةٍ / أَمْ حَدِيدٍ أَمْ نُحَاسٍ أَمْ ذَهَبٍ

بِلْ تَرَاهُمْ خُلِقُوا مِنْ طِينَةٍ / هَلْ سُوئَ لَحْمُهُ وَعَظِيمٌ وَعَصَبٌ»

الف) اسم الفاعل ←
ب) الفعل المجهول ←
د) جمع التكبير من «أَبٌ» ←
و) معادل «استخوان» العربي ←
ج) حرف الإستفهام ←
هـ) حرف الجر ←

١٧٥ إجعل الكلمة الصحيحة للفراغ حسب قواعد «لا» النافية للجنس:

الف) لا في قولِ إلا مع الفعل. (الخير - خير - خير)

ب) لا كالجهل. (فَقْرَ - فَقْرَ - فَقْرَ)

ج) شاهدت صَفَا لا فيه. (طالباً - طالب - طالب)

١٧٦ انتخب المعادل الصحيح الحرروف المشبهة بالفعل

☐ كأن	☐ لعل	☐ شايد: ليث
☐ إن	☐ كان	☐ انگار: أن
☐ إن	☐ ليث	☐ كاش: لعل

١٧٧ انتخب الكلمة المناسبة لتكميل الفراغات - كلمتان زائدتان :-

[صراط - هر - شعبي - إهتمام - فطري]

الف) إزدادت هذه الخرافات في أديان الناس على العصور.

ب) التدين في الإنسان.

ج) الآثار القديمة تُؤكَد الإنسان بالذين.

١٧٨ ترجم ما تحته خط إلى الفارسية:

الف) لا جَهَاد كَجَهَاد النَّفْس ←

ج) (كَائِنُهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ) ←

١٧٩ إقرأ النص التالي وأجب عن الأسئلة:

«عبدات الإنسان وشعائره في البداء كانت خرافيةً مثلَ تعدد الآلهة وتقديم القرآن لكتاب رضاها ثم ازدادت هذه الخرافات في أديان الناس على مر العصور»

الف) الفعل الناقصة:
 ب) الجمعين المكسرین:
 ج) مصدر في باب «فعل»:
 د) فعل ثالثي المزيد من باب «فعال»:
 ه) المضاف:

١٨٠ انتخب الترجمة الصحيحة:

- ١- يا إلهي إحمّني:
 ب) ای خدای من، از من نگهداری کن.
 الف) ای خدای من، مرا حفظ کن.
- ٢- الصنم تمثّل يعبد من دون الله:
 الف) بت مجسمه‌ای است که به جای خداوند پرستیده می‌شود.
 ب) بت سازه‌ای است که در کنار خداوند پرستیده می‌شود.
- ٣- ليث صديقي ينجح في المسابقه:
 ب) کاش دوستم در مسابقه پیروز باشد.
 الف) کاش دوستم در مسابقه پیروز شود.

١٨١ أكمل الترجمة بالكلمة المناسبة.

- الف) لا كنز أغنى من القناعة: هيچ گنجی از قناعت
 ب) لا دين لمن لا عهد له: دینی ندارد کسی که هيچ ندارد.
 ج) لا تغصب، فإن العَضَبْ مُفْسَدَةً: خشمگین نشو، زیرا خشم است.

١٨٢ إجعل الحروف المشبهة المناسبة للفراغ: [كان - أَنَّ - لكن - لَيْثَ - إِنَّ]

- الف) ك متَرَدَّ في شراء هذه البضائع.
 ب) شاهدَه و ك ما سلمَه.
 ج) الله لذو فضل على الناس)
 د) (قال أعلم الله على كل شيء قدِير)
 ه) السماء تمطر علينا في الشتاء.

١٨٣ شَكَلْ ما أَشِيرَ إِلَيْهِ بِخَطٍّ.

إِنَّ الْحَيَاةَ دَقَائِقٌ وَ ثَوَابٌ.

١٨٤ إِمَالُ الفراغ بالكلمة المناسبة:

لا ريب في أن ثمينة. (الحياة-الحياة-الحياة)

١٨٥ إملاء الفراغ بالكلمة المناسبة:

..... تجارة كالعمل الصالح. (ليس - كأن - لا)

١٨٦ انتخب الكلمة المناسبة للفراغ:

لا يفيد اللجوء. (التبخّ - توبخ - توبخ العالم)

١٨٧ إملاء الفراغ :

..... المسلمين ينحوون. (إن - أَنَّ - ليس)

١٨٨ صَحْحُ الْأَخْطَاءِ فِي التَّرْجِمَةِ:

الخفاشِ مِنْ أَعْجَبِ الْمَخْلوقَاتِ وَ لَا تُساعِدُهَا عِنْدَ الطَّيْرَاتِ إِلَّا آذانَهَا.
خفاش‌ها از زیباترین مخلوقاتند و هنگام حرکت فقط گوش‌هایشان به آن‌ها کمک می‌کند.

١٨٩ آیا «أَنِّی» و «إِنِّی» از نظر تأثیر در معنی و اعراب با یکدیگر فرق می‌کنند؟

١٩٠ چرا حرف «لا» در عنوان متن به صورت «هیچ» ترجمه شده است؟

١٩١ چرا کلمه‌ی «جَنَّةٌ» در عنوان متن «مفتوح» و بدون «تنوين» آمده است؟

١٩٢ آیا کلماتی که پس از «إن»، لكن، أَنْ ... آمده‌اند، « فعل» هستند؟

١٩٣ چرا پس از «لكن» کلمات «مسلمین» و «غافلون» با دو علامت مختلف جمع بسته شده‌اند؟

١٩٤ چرا دو اسم پس از «إن» در آغاز متن یکی «منصوب» و دیگری «مرفوع» است؟

١٩٥ إِقْرَأُ النَّصَّ وَ أَغْرِبُ مَا أُشِيرُ إِلَيْهِ بِخَطْ:

«جَدِيدٌ فِي كُلِّ زَمَانٍ!»

سأَلَ رَجُلُ الْإِمَامِ الصَّادِقَ (ع) عَنْ سِرِّ عَصَاضَةِ الْقُرْآنِ، فَقَالَ الْإِمَامُ: إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَمْ يَجْعَلْهُ لِزَمَانٍ دُونَ زَمَانٍ وَ لِنَاسٍ دُونَ نَاسٍ، فَهُوَ فِي كُلِّ زَمَانٍ جَدِيدٌ وَ عِنْدَ كُلِّ قَوْمٍ عَصْفٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ!

به جملات منفى زیر توجه کنید و به ۴ سؤال بعدی پاسخ دهید.

لا لباس أجمل من العافية.

لا طالب في الصفة.

لا كتاب عندي.

١٩٦ «لا» بر سر چه کلمه‌ای آمده است؟ اسم ○ فعل ○ حرف ○

○ جمله بعد از «لا» چه نوع جمله‌ای است؟ اسمیه ○ فعلیه ○

۱۹۸ اسم بعد از «لا» چه حرکتی دارد؟ فتحه ○ ضمه ○ کسره ○

۱۹۹ اسم بعد از «لا» از جهت اعراب شبیه کدام مورد است?
اسم افعال ناقصه ○ اسم حروف مشبه بالفعل ○ خبر افعال ناقصه ○

۲۰۰ أكمل: نحن نسمع إلى القرآن (خاشعون، خاشعين، خاشعا)

۲۰۱ أكمل: لا في وَدَ امرئٍ مُّتَلَوِّنٍ. (خير، خيراً، خير)

۲۰۲ أكمل الفراغ: لا يُفْيِدُ الْجُجُوجَ. (التبیح، توبیح، توبیح)

۲۰۳ إكمل الفراغ: تجارة كالعمل الصالح. (ليس، لا، إنما)

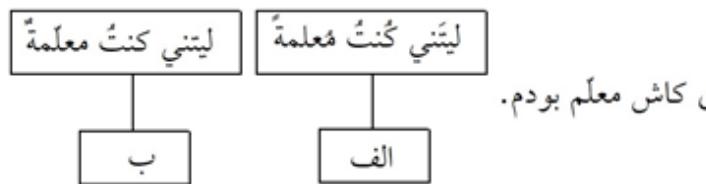
۲۰۴ كُلُّ شَيْءٍ يُرْخُصُ إِذَا كَثُرَ إِلَّا الْأَدَبُ. (مرخص می شود، زیاد می شود، ارزان می شود)

۲۰۵ انتخب الكلمة المناسبة: فَإِنْ أَنْ تَعْجَلَ. (فساد، فساد، فساد- الرأي، الرأي، الرأي)

۲۰۶ عَيْنَ الْحَالِ (إذا كانت موجودة):
«ربِّ اجْعُلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا»

۲۰۷ غَيْرُ الْجُمْلَ حَسَبُ الطَّلْبِ:
الْفَلَاحَانِ يَزْرِعُونَ الْأَرْضَ.
إِنْ

۲۰۸ انتخب الجواب الصحيح ثم ضع علامه «ص» تحت الجواب الصحيح و علامه «غ» تحت الجواب غير الصحيح:

۲۰۹ انتخب الجواب الصحيح ثم ضع علامه «ص» تحت الجواب الصحيح و علامه «غ» تحت الجواب غير الصحيح:

۲۱۰ أكمل العبارات التالية مما جاء بين القوسين:
لا للكلذاب. (مُرْوِءَة، مُرْوِءَة، مُرْوِءَة)

۲۱۱

در کدام آیه «لا نفی جنس» به کار رفته است؟

- الف) «و لا اعْلَمُ الغَيْبَ وَ لَا أَفُولُ إِلَيْ مَلَكٍ» (هود / ۳۱)
- ب) «ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رِيبٌ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ» (البقرة / ۲)
- ج) «إِذْبَعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ ذَلِكَ بِالْأَعْرَافِ / ۳»

اعرب ما أشير إليه بخط:

ليس الجمال باثواب ثرثينا

۲۱۲

أن الجمال جمال العلم والادب

ميئر الخطأ ثم اكتب صحيحة:

۲۱۳

الشكل الصحيح خطأ

لا الفضيلة أجل من الإحسان.

۲۱۴

خبر حروف مشبهه بالفعل و نوع آن را مشخص کنید:

«أَنَّ الْأَنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ» (العصر / ۲)

خبر نوع خبر

به راستی که انسان در زیانکاری است.

۲۱۵

خبر حروف مشبهه بالفعل و نوع آن را مشخص کنید:

«لَكَنَّ رَسُولًا مِّنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ» (الاعراف / ۶۱)

خبر نوع خبر

و ليکن من فرستادهای از جانب پروردگار جهان.

۲۱۶

خبر حروف مشبهه بالفعل و نوع آن را مشخص کنید:

«أَنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ» (التحليل / ۹۰)

خبر نوع خبر

همانا خداوند به عدل و احسان فرمان می دهد.

۲۱۷

ترجمه‌ی آیات زیر را با انتخاب کلمه مناسب کامل کنید.

«وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ ثُرَابًا» (النبا / ۴۰)

و کافر (در آن روز) می گوید من خاک بودم. ای کاش به درستی که

۲۱۸

ترجمه‌ی آیات زیر را با انتخاب کلمه مناسب کامل کنید.

«وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ» (البقرة / ۱۸۹)

و از خداوند بترسید رستگار شوید. شاید شما ای کاش شما

۲۱۹

با استفاده از کلمات زیر، جملات ۵ سوال بعدی را تکمیل کرده، اعراب‌گذاری کنید:

عبد - سمیع - عبدا - الدنيا - سمیع - سقف - ی - سقف

إنك الدّعاء. ٢١٩

إنما دارٌ همّهُ. ٢٢٠

لاتكُن لغيرِ اللهِ. ٢٢١

كَانَ السَّمَاءُ مرفوعٌ. ٢٢٢

لَيْشَ قويٌ كَيْ أَسْعِدَ الْفُضَّلَاءَ. ٢٢٣

صَحْحُ الْأَخْطَاءِ مَعَ بَيْانِ السَّبِّبِ: ٢٢٤
إِنْ هَمْرَضَاتِ الْمُسْتَشْفِي سَاهِراتٍ طَوْلَ اللَّيلِ.

صَحْحُ الْأَخْطَاءِ مَعَ بَيْانِ السَّبِّبِ: ٢٢٥
إِنَّ الْمُسْلِمُونَ فَتَّارِقِينَ مَا دَامُوا يَعْدِدُونَ عَنِ الْإِسْلَامِ

اجْعَلْ حَرْفًا مُشَبِّهًا بِالْفَعْلِ مَحْلَ الْفَعْلِ النَّاقِصِ ثُمَّ غَيْرُ مَا يَلْزَمُ تَغْيِيرَهُ: ٢٢٦
كُثُرَ قَدْ نَجَحْتَ فِي الْحَيَاةِ بِجِدْكِي.

اجْعَلْ حَرْفًا مُشَبِّهًا بِالْفَعْلِ مَحْلَ الْفَعْلِ النَّاقِصِ ثُمَّ غَيْرُ مَا يَلْزَمُ تَغْيِيرَهُ: ٢٢٧
ما زَالَ الْحَسَدُ يَعْتَلُ صَاحِبَهُ.

حَوِّلِ الْجَمْلَةَ التَّالِيَةَ مِنَ الْمَفْرِدِ إِلَى الْمَشَّيِ فَالْجَمْعِ: ٢٢٨
لِيَتَكَ تَتَصَرَّفُ الْمَظْلُومُونَ.

در آیه ی زیر وجوه بлагی ادوات تمئی و ترجی را بیان کنید: ٢٢٩
(لَوْلَا تَسْتَغْفِرُوْنَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرَحَّمُوْنَ)

در آیه ی زیر وجوه بлагی ادوات تمئی و ترجی را بیان کنید: ٢٣٠
يقول الطالم يوم القيمة: (يا ليتني اتحدث مع الرسول سيلا)

عَيْنُ الصَّحِيحِ (فِي الْمَعْنَى وَ الْأَعْرَابِ): ٢٣١

- الف) لَعْلَ الْغَيْوَمُ تُمْطَرُ عَلَيْنَا. □
- ب) لَعْلَ هَذِهِ الطَّالِبَةِ يَنْجَحُ. □
- ج) لَعْلَ الْكَافِرِ يَكْفُرُ بِاللَّهِ. □

عَيْنُ الصَّحِيحِ (فِي الْمَعْنَى وَ الْأَعْرَابِ): ٢٣٢

- الف) كَانَ السَّمَاءُ سَقْفًا مَرْفُوعً. □
- ب) كَانَ السَّمَاءُ سَقْفٌ مَرْفُوعٌ. □
- ج) كَلَّ السَّمَاءُ ثُبَّةً فَوْقَ رُؤُوسِنَا. □

٢٣٣

عَيْنَ الْأَنْسَبُ لِلْفَرَاغِ عَلَى حَسْبِ الْأَعْرَابِ أَوِ الْمَعْنَى:
لَا بَلَيْهَ ... مِنَ الْجَهْلِ. (أَصْعَبُ - أَصْعَبُ - أَسْهَلُ)

٢٣٤

عَيْنَ الْأَنْسَبُ لِلْفَرَاغِ عَلَى حَسْبِ الْأَعْرَابِ أَوِ الْمَعْنَى:
إِنَّ الْجَمَالَ ... الْعِلْمِ وَالْأَدِبِ. (الْجَمَالُ - كَمَالٌ - جَمَالٌ)

٢٣٥

عَيْنَ الْأَنْسَبُ لِلْفَرَاغِ عَلَى حَسْبِ الْأَعْرَابِ أَوِ الْمَعْنَى:
لَا ... أَفْطِعْ مِنَ الْحَقِّ. (السَّيفُ - سَيفٌ - قَلْمَنْ)

٢٣٦

الْطَّمْعُ الشَّدِيدُ يَدْفَعُ الْأَنْسَانَ إِلَى الْبَلَاءِ.

٢٣٧

كَانَ ارْضَاءُ النَّاسِ غَايَةً لِلْأَنْذَرَى!

٢٣٨

لَيْتَ الْمُوَدَّةَ تَسْتَقِرُ بَيْنَ النَّاسِ.

٢٣٩

إِنَّ الْمَسَاجِدَ بِيُوتِ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ.

٢٤٠

(أَنَا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا)

٢٤١

تَرْجِمِ الْعَبَارَةِ التَّالِيَةَ ثُمَّ عَيْنَ اسْمَ الْحَرْوَفِ الْمُشَبِّهِ بِالْفَعْلِ وَخَبَرَهَا:
كَانَكَ مُتَرَدِّدًا فِي عَمَلِكِ وَلَكَنِي عَازِمٌ عَلَى هُوَاصلَةِ الْعَمَلِ.

٢٤٢

تَرْجِمِ الْعَبَارَةِ التَّالِيَةَ ثُمَّ عَيْنَ اسْمَ الْحَرْوَفِ الْمُشَبِّهِ بِالْفَعْلِ وَخَبَرَهَا:
لَيْتَ السُّرُورُ دَائِمٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا.

٢٤٣

تَرْجِمِ الْعَبَارَةِ التَّالِيَةَ ثُمَّ عَيْنَ اسْمَ الْحَرْوَفِ الْمُشَبِّهِ بِالْفَعْلِ وَخَبَرَهَا:
(الْمُ تَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٍ)

٢٤٤

تَرْجِمِ الْعَبَارَةِ التَّالِيَةَ ثُمَّ عَيْنَ اسْمَ الْحَرْوَفِ الْمُشَبِّهِ بِالْفَعْلِ وَخَبَرَهَا:
(يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لِعِلْمِهِ يَتَذَكَّرُونَ)

٢٤٥

تَرْجِمِ الْعَبَارَةِ التَّالِيَةَ ثُمَّ عَيْنَ اسْمَ الْحَرْوَفِ الْمُشَبِّهِ بِالْفَعْلِ وَخَبَرَهَا:
(إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ)

٢٤٦

مَيْزَ أَنْوَاعَ حَرْفِ «لا»:
(لَا يَتَحِذِّرُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلَاهُمْ)

٢٤٧ مَيْزَ أُتْوَاعَ حِرْفِ «لَا»:

لَا خَيْرٌ فِي وَدِ الْأَنْسَانِ الْمُتَلَوِّنِ!

٢٤٨

إِجْعَلْ فِي الْفَرَاغِ حَرْفًا مَنَاسِبًا مِنَ الْحَرْوُفِ الْمُشَبِّهِ بِالْفَعْلِ:

إِعْلَمْ ... يَدُ اللَّهِ عَلَى الْجَمَاعَةِ. (أَنَّ، لَكَنْ)

٢٤٩

إِجْعَلْ فِي الْفَرَاغِ حَرْفًا مَنَاسِبًا مِنَ الْحَرْوُفِ الْمُشَبِّهِ بِالْفَعْلِ:

الْأَغْنِيَاءِ لَا يَأْكُلُونَ مَالَ الْفَقَرَاءِ. (لَيْتَ، لَكَنْ، أَنَّ)

٢٥٠

إِجْعَلْ فِي الْفَرَاغِ حَرْفًا مَنَاسِبًا مِنَ الْحَرْوُفِ الْمُشَبِّهِ بِالْفَعْلِ:

... مُسْتَقْبِلُ الْأَمَّةِ بِيَدِ الْمُعْلِمِ. (أَنَّ، أَنَّ، كَانَ)

www.akoedu.ir

- ١** الف) صحيح (ص ٤٢) ب) خطأ (ص ٢٧)
- ٢** الف) ليث (ص ١٥) ب) المُعطلة (ص ٢٧)
- ٣** الف) فاعل - مفعول (ص ٩)
- ٤** ١: رغبة
٣: مسروراً (ص ٢٢)
٥: الفواكه (ص ٤١)
- ٥** الف) با تعجب - گریه می کنی؟ (ص ١٨)
- ٦** الف) و این گفته تو که «این کیست؟» زیان رساننده بدو نیست / عرب و غیرعرب کسی را که تو انکار کردی می شناسند. (ص ٥١)
- ٧** ب) مردم شروع به پچ پچ کردند: قطعاً بت سخن نمی گوید و ابراهیم قصد مسخره کردن بت های ما را دارد. (ص ٣)
- ٨** الف) او قطره های آب را پی در پی با قدرتی شبیه پرتاپ تیر از دهانش به طرف هوا رها می کند. (ص ٣٠)
- ب) من معتقدم که یک اندیشه را اگر هزار نویسنده مطرح کنند، هزار اندیشه می شود. (ص ٣٥)
- ج) هنگامی که جوجه هایش بزرگ می شوند، از آن ها می خواهد که از لانه بلندشان بپرند. (ص ٤٥)
- ٩** الف) مادر برای تربیت فرزندانش بسیار تلاش می کند. (ص ٥٤)
- ب) مدیر پاسخ داد: هیچ دانش آموزی اینجا نیست. (ص ١٥)
- ج) تماشاگران تیم برنده شان را با خوشحالی تشویق می کنند. (ص ٢٣)
- ١٠** الف) فرشتگان قطعاً فرود آورده شدند. (ص ٥٧)
- ب) این روز رستاخیز است ولی شما نمی دانستید. (ص ٧)
- ج) زندگی دنیا جز بازیچه و سرگرمی نیست (زندگی دنیا فقط بازیچه و سرگرمی است). (ص ٤١)
- د) پس همه فرشتگان با هم سجده کردند جز ابلیس که تکبر ورزید و از کافران شد. (ص ٣٩)
- ١١** الف) مایه تباہی (ص ١٢)
- ب) بزرگان (ص ٤٥)
- ١٢** الف) مبتدا، حال (درس ٢ ص ٢٦)
- ب) يَرْجُسْ (ص ٢٥)
- ١٣** الف) الْجَرَازَةُ (ص ٣٥)
- ب) العصر (ص ٣٩)
- ج) شایسته (ص ٣٥)
- ب) ماضی (ص ١٣)
- ب) اسم لای نقی جنس، مضافق الیه (درس ١ ص ١٣)
- ب) می گذرد (ص ١٨)
- د) بزرگان (ص ٥٠)

- الف) همانا از سنت (پیامبر) آن است که شخص با مهمانش تا در خانه برود. (ص ۱۰)
 ب) قرآن کریم از روش (سیره) پیامبران با ما سخن گفت (گفته است). (ص ۳)
- الف) ۱ (ص ۱۵)
 قال: هَلْ رأيْتُ الْغَارَ، يَا أَفَاهَ (ص ۱۸ و ۲۰)
 الغارٌ يَقْعُدُ فَوْقَ جَبَلٍ مُّرْتَأَعٍ. (ص ۱۸ و ۲۰)
 جبال (ص ۱۸ و ۲۰)
 نَظَرَ عَارِفٌ إِلَى أَفَهٍ. (ص ۱۸ و ۲۰)
- ۱: شدیدتر (سخت‌تر) (ص ۴) ۲۰
 ۲: المُهَنَّدِسَ (ص ۳) ۲۱
 ۳: الرَّائِسُ (ص ۱۰) ۲۲
 ۴: الف) (ص ۲۴) ۲۳
 الف) فرودگاه، راهنمای (ص ۱۵) ۲۴
 ب) انجام، یاری کن (ص ۱۴) ۲۵
 ج) نامیده می‌شود، بلند (ص ۴۵) ۲۶
- الف) ۱: آمرزش خواسته‌اید ۲: آمرزش نمی‌خواهد
 ب) ۱: رفتار می‌کردند ۲: رفتار نکن
- الف) گفتند او را بسوزانید و خدایانتان را یاری کنید. (ص ۳)
 ب) مردم امت واحدی بودند پس خداوند پیامبران را بشارت دهنده فرستاد. (ص ۲۴)
 ج) پس همه فرشتگان با هم سجده کردند جز ابلیس. (ص ۳۹)
 د) آیا انسان می‌پندرد که بیهوده رها می‌شود. (ص ۲)
- الف) شکست (ص ۳) ۲۷
 ب) صحنه (ص ۱۹)
 ۱) اسم الفاعل: الخالقين (درس ۵ ص ۷۶) ۲۸
 ۲) اسم المفعول: المؤذيات (درس ۵ ص ۷۴) ۲۹
 ۳) اسم المكان: المكتبة (درس ۵ ص ۷۹)
- الف) فاعل، حال مفرد (درس دوم ص ۲۶)
 ب) اسم لا نفی جنس، خبر لا نفی جنس (درس ۱ ص ۶)
- الف) مُتواضِعَةً [حال مفرد و مؤثث که مطابق با فعل مفرد و مؤثث «سجدت و شكرت» است].
 ب) نادِمًا [اسم فاعل در نقش حال مفرد بی‌ال و منصوب درست است].
 ج) بارِدًا [ذوالحالش «ماء» مفرد و مذكر است].
- د) هُشَاقِينَ [حال مفرد، مذکور و در تعداد جمع، مطابق با فعل «یمارسون» که جمع مذکور است و منصوب با علامت [ی]]
- الف) الصنم (ص ۱۰) ۳۱
 ب) القيمة (ص ۲۷)
 ج) العظام (ص ۳۲)
 د) نورانی کن (ص ۱۴)

الف) ابراهیم خلیل (ع) تلاش کرد که قومش را از پرستش بتها نجات دهد. (ص ۳)

ب) علاقه‌مندان ماهی‌های زیستی از این ماهی در شگفتند. (ص ۳۰)

الف) یضیق (ص ۳۹)

ب) التدین (ص ۴)

ج) الجرارة (ص ۲۵)

الف) ۱ (ب) ۲

الف) آرزو کرد - کاش (ص ۱۵)

ب) شادمانی - لبخندها (ص ۱۴)

ج) پایین - جوجه‌های (ص ۴۵)

الف) وقتی که این پرنده از فریب دشمن مطمئن می‌شود ناگهان پرواز می‌کند. (ص ۱۵)

ب) ممکن نیست که تجربه یک فرد به بیش از ده سال بررسد. (ص ۳۴)

ج) پرنده با هوش حیوان درنده‌ای را نزدیک لانه‌اش می‌بیند. (ص ۱۵)

الف) تو می‌دانی که پایم درد می‌کند. (ص ۲۰)

ب) گفته می‌شود که عقاد هزاران کتاب خواند (خوانده است). (ص ۳۶)

ج) هر غذایی که نام خدا بر آن برده نشود، هیچ برکتی در آن نیست. (ص ۱۲)

د) این ماهی هنگام خطر از بچه‌هایش دفاع می‌کند. (ص ۳۰)

الف) از رحمت خدا ناالمید نمی‌شود مگر قوم کافر از رحمت خدا ناالمید می‌شود) (ص ۴۱)

ب) آیا انسان گمان می‌کند که بیهوهود رها می‌شود. (ص ۲)

ج) وسیتی نکید و غمگین مباشید در حالی که شما برترید. (ص ۲۴)

د) ای دخترم، غار بالای کوه بلندی قرار دارد. (ص ۲۰)

۱) لا نهی - لا نفی مضارع (درس ۱ ص ۱۰)

۲) لا نفی جنس - لا به معنای نه (حرف جواب) (درس ۱ ص ۱۰)

۱) آن کتاب هیچ شکی در آن نیست، هدایتی برای پرهیزگاران است. (درس ۱ ص ۱۰)

۲) انسان به طبیعت در فعالیت‌هایش بسیار ستم کرد. (درس ۴ ص ۵۴)

۳) پرنده در برابر حیوان درنده (شکارچی) و آنmod می‌کند که بالش شکسته است. (درس ۴ ص ۶۸)

۴) مرد نهال گردوبی می‌کاشت و آرزو داشت (می‌داشت) که زمانی طولانی زندگی کند. (درس ۳ ص ۳۹)

الفعل (درس ۱ ص ۲)

ب) ۱ (ص ۲)

الف) ۲

الف) ۴ [ص ۱۰)، مجسمه‌ای از سنگ یا چوب یا آهن که به جای خداوند پرستیده می‌شود = بت.]

ب) ۳ [ص ۳۸)، دانشمندی که فکرها بی - ایده‌هایی - عمیق و جدید - تازه - دارد = اندیشمند.]

ج) ۲ [ص ۳۸)، وضعیت و رخدادهایی که در اطراف خود می‌بینیم = شرایط]

د) ۱ [ص ۱۰)، آرام سخن گفت = شروع به پچ پچ کرد.]

۴۴

۱: مُنَاسِبًا (ص ۳۰)

۲: مُحْتَرَم (ص ۲۳)

۳: مُوقِف (ص ۲۳)

۴۵

الف) ۱: نمی‌نشانی

ب) ۱: جابه‌جا شوید

ج) ۱: رفتار کرده‌ای

۴۶

الف) ۲ (ص ۳۵)

۴۷

الف) نداریم، تحمیل مکن (ص ۹)

ج) چادرهای، به یاد می‌آورم (ص ۱۷)

۴۸

الف) ۲ (ص ۴۴)

۴۹

الف) ابراهیم (ع) به جز بت بزرگ، همه بت‌ها را در معبد شکست. (ص ۳)

ب) چه بسا کتابی که خواننده اش آنرا سریع می‌خواند و در وجودش اثر عمیقی به جای می‌گذارد. (ص ۳۱)

ج) صیادان آفریقا ی خاک خشک را برای صید ماهی حفر می‌کنند. (ص ۵۵)

د) هشام مردم را می‌نگریست در حالی که جماعتی از بزرگان شام به همراهش بودند. (ص ۴۴)

ه) تعداد مورچه‌ها در جهان تقریباً یک میلیون برابر تعداد افراد بشر است. (ص ۵۴)

۵۰

الف) ولی (سرپرست) شما فقط خدا و پیامبرش و کسانی هستند که ایمان آوردن. (ص ۲۲)

ب) گویی رضایت همه مردم هدفی است که به دست آورده نمی‌شود. (ص ۶)

ج) افتادن جوجه‌ها از کوه صحنه‌ای ترسناک است. (ص ۴۱)

د) هیچ لباسی زیباتر از تندرستی نیست. (ص ۸)

ه) زندگی دنیا تنها بازی و سرگرمی است. (ص ۳۷)

۵۱

الاکتاف (ص ۴)

۵۲

الف) الْمُؤَحَّد = الْحَنِيف (ص ۴)

۵۳

الف) لذت‌بخش‌تر (ص ۳۱)

ج) نشناختی، انکار کردی (ص ۴۳)

۵۴

الف) ۱ (ص ۶۶)

۵۵

۱) روزها گذشت و در غزوه حُنین شیما به دست مسلمانان به اسارت افتاد. (ص ۳۵)

۲) کشاورزی مزرعه‌ای بزرگ داشت که در آن سبزیجات زیادی بود. (ص ۴۹)

۳) خدای من، مرا و کشورم را از پیشامدهای بد نگهدار. (ص ۶۲)

۴) هر ظرفی با آنچه در آن نهاده شود تنگ می‌شود به جز ظرف دانش. (ص ۴۰)

۵۶

۱) گفت می‌دانم که خداوند بر هر چیزی تواناست. (ص ۵)

۲) سست نشوید و غمگین نشوید در حالی که شما برتر هستید. (ص ۲۵)

۳) همانا انسان در زیان است مگر کسانی که ایمان آوردن و کارهای شایسته انجام دادند. (ص ۴۲)

۴) ای داود همانا ما تو را در زمین جانشین قرار دادیم. (ص ۶۶)

۵۷

(۱) نوبل ترسید که مردم بعد از مرگش به بدی از او یاد کنند. (درس ۲ ص ۲۰)

(۲) پیامبر (ص) مردی را دید که فقط پرسش را بوسید (جز پرسش را نبوسید). (درس ۳ ص ۳۴)

(۳) خداوند همان کسی است که دعای مردم را کاملاً می‌پذیرد. (درس ۵ ص ۶۷)

۵۸

(۱) پروردگار ما روزهایمان را پر از برکت‌ها قرار می‌دهد و کشورمان را از بدی‌ها حفظ می‌کند. (درس ۵ ص ۶۲)

(۲) ای پسرم، خودت را میان خویشتن و دیگری ترازویی قرار بده. (درس ۵ ص ۶۷)

(۳) بدون شک جعدها به جوجه‌ها، حمله می‌کردند و آن‌ها را می‌خوردند. (درس ۴ ص ۴۹)

۵۹

(۱) پروردگار، آنچه توانش را هیچ نداریم بر ما تحمیل نکن. (درس ۱ ص ۱۲)

(۲) شیما اسلام آورد پس قومش را برگزید و آن‌ها را به اسلام دعوت کرد و اخلاق پیامبر (ص) را برای آن‌ها بیان کرد. (درس ۳ ص ۳۵)

(۳) گمان نکردم مهمانی مردمی را پذیری که تهیتسنگان رانده و ثروتمندان دعوت شده است. (درس ۴ ص ۵۷)

(الف) الدارجة (ص ۵۳) (ب) بينما (ص ۵۲) (ج) مُتَالِيَةً (ص ۲۸) (د) الصَّحْفَى (ص ۳۸)

(۱) عجیب‌ترین (ص ۲۸) (۲) ایستگاه (ص ۲۳) (۳) نیکوکاران (ص ۵) (۴) ستمکار (ص ۵۱)

(الف) فاعل، مضارع (ص ۴) (ب) مبتدأ، صفت (ص ۵۳)

(۱) احتیاجاً، تأکیدی (ص ۵۵) (۲) الصادق - أحد (ص ۳۶)

(۳) مُبَشِّساً (ص ۲۱)

۶۴

(الف) (و لَا يَحْزُنْكَ فَوْلَهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعاً)

گفتارشان نباید تو را ناراحت کنند، زیرا ارجمندی همه از آن خداست. (ص ۹)

ب) إِسْتَغْفَرُ اللَّهَ أَسْتَغْفَرُ الصَّالِحِينَ.

از خدا مانند درستکاران طلب بخشش کردم. (ص ۴۷)

ج) يَا أَبِي لَمَّا تَبَكَّى وَقَدْ كُنْتَ فِي الْحَجَّ فِي الْعَامِ الْمَاضِي؟

ای پدر چرا گریه می‌کنی، در حالی که سال گذشته حج بودی؟ (ص ۱۶)

د) إِذَا وَجَدْتَ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ، كَانَ جَدِيرًا بِالْعِنَايَةِ وَالتَّقَدِيرِ.

اگر آنرا در کتابی پیدا کنی (بیایی)، شایسته توجه و قدردانی است. (ص ۳۱)

(الف) ۲ (ص ۳۱) (ب) ۱ (ص ۲۲)

(الف) ۱ (ص ۴۹) (ب) ۲ (ص ۲۰)

۶۷

(الف) نوعی از ماهی خودش را زیر گل دفن می‌کند. (ص ۵۵)

ب) هیچ دینی برای کسی که هیچ عهدی ندارد، نیست. (ص ۱۰)

ج) ابراهیم (ع) تلاش کرد که قومش را از پرستش بسته نجات دهد. (ص ۳)

(الف) سست نشود و غمگین نباشد در حالی که شما برترید. (ص ۲۲)

ب) و کافر می‌گوید: ای کاش من خاک بودم. (ص ۶)

ج) لانه‌اش را بالای کوه‌هایی دور از درندگان می‌سازد. (ص ۴۱)

(الف) چادرها (ص ۱۷) (ب) علاقمند شوند (ص ۴۴)

(د) مراسم (ص ۲) (ج) بیدار ماند (ص ۳۵)

- الف) مرا یاری کرد ۲۰
 ۱- الإرسال / المُرْسَل ۲۱
 ۲- المُفْتَحِر / المُفْتَحَر ۲۲
 ۳- التَّقْدِيم / المُتَقدِّم ۲۳

- ۱- الف [تشیطأ] در نقش حال مفرد است. [۷۲]
 ۲- ب [و هو جالِس]، جمله‌ی حاليه است. توجه کنید که جمله‌ی حاليه با حرف ربط «ف» شروع نمی‌شود. [۷۳]
 (هر مورد ۰/۲۵)

- الف) دو کشاورز [كشاورزها] - جمع می‌کردن. ۷۴
 ب) گنجشک - سفره‌ی غذا ۷۵
 ج) روستاها - یاری بجوبید ۷۶
 (هر جای خالی ۰/۲۵)

- الف) امکان ندارد که برای یک جستار [جستجوی] علمی جدید از اینترنت استفاده کنیم. (نادرست) ۷۷
 ب) هر تعمیرکاری می‌تواند به تعمیر کردن تمام تراکتورها بپردازد. (نادرست)
 (هر مورد ۰/۵)

- الف) جَبَل ← اسم «یکون» بوده و باید مرفوع با «ه» باشد. ۷۸
 ب) الشَّابُ ← صفت برای «المهندس» و مرفوع است.
 ج) فریق ← مفعول به و منصوب
 د) مَتَّاخِرَة ← در وزن اسم فاعل و با حرکت کسره‌ی بر «خ» صحیح است. حال مفرد و منصوب
 (هر مورد ۰/۲۵)

- الف) ۱- ج ۲- ب ۳- ب ۷۹
 (هر مورد ۰/۵)

- ۱- ب [فعل «تُطْلِقُ» ثلثی مزید از باب فعل است.] ۸۰
 ۲- الف [اسم «فتالية» اسم فعل از فعل ثلثی مزید است.]
 (هر مورد ۰/۲۵)

- الف) وحيدة ۸۱
 (هر مورد ۰/۲۵)
 ج) خاسِرَيْن ب) حَيَّا

- ۱) مكتوب / نویسنده ۸۲
 ۲) عامل / معامل / متذکر / متدذکر ۳) تذکر / رفتارکننده
 (هر مورد ۰/۲۵)

- الف) ۱- ب ۲- الف ۳- ب ۸۳
 (هر مورد ۰/۲۵)

- الف) جولة ۸۴
 (هر جای خالی ۰/۵)
 ب) أداء

١- (سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَنْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى ...) الإِشْرَاء: ١

پاک است آن [خدایی] که بندهاش را شیانه از مسجدالحرام تا مسجدالاقصی حرکت داد.
الْمَسْجِدِ: اسْمَ الْمَكَانِ

٢- (... وَ جَادَلُهُمْ بِالْتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ...) النَّحْلُ: ١٢٥

و با آنان با [شیوه‌ای] که نکوتراست بحث کن. قطعاً پروردگارت به [حال] کسی که از راهش گم شده، داناتر است.
أَحْسَنُ، أَعْلَمُ: اسْمَ التَّفْضِيلِ

٣- (... يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ) آل عمران: ١٦٧
با دهان‌هایشان (زبان‌هایشان) چیزی را می‌گویند که در دل‌هایشان نیست و خدا به آن‌چه پنهان می‌کند داناتر است.

أَعْلَمُ: اسْمَ التَّفْضِيلِ

٤- (وَ مَا أَبْرُئُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَآثَارَةٌ بِالسَّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي ...) يُوسُفُ: ٥٣

و نفسم را بی‌گناه نمی‌شمارم؛ زیرا نفس، بسیار دستوردهنده به بدی است؛ مگر این که پروردگارم رحم کند.
آثَارَةٌ: اسْمَ الْمُبَالَغَةِ

٥- (قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ) الْمُؤْمِنُونَ: ١ و ٢

به راستی که مُؤمنان رستگار شده‌اند؛ همانان که در نمازشان فروتن‌اند.

الْمُؤْمِنُونَ، خاشِعُونَ: اسْمَ الْفَاعِلِ

٦- (... قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْعِيُوبِ) الْمَائِدَةُ: ١٠٩

گفتند: هیچ دانشی نداریم؛ قطعاً تو بسیار دانای نهان‌ها هستی.
عَلَّامٌ: اسْمَ الْمُبَالَغَةِ

٧- (... وَ أَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ) الْبَقَرَةُ: ١٩٥

و نیکی کنید؛ زیرا خدا نیکوکاران را دوست می‌دارد.

الْمُحْسِنِينَ: اسْمَ الْفَاعِلِ

٨- (وَ جَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفاً مَحْفُوظًا ...) الْأَنْبِيَاءُ: ٣٢

و آسمان را سقفی نگه داشته شده قرار دادیم.

مَحْفُوظًا: اسْمَ الْمَفْعُولِ / مَعْرِضُونَ: اسْمَ الْفَاعِلِ

۱- لا فَعْرَ أَشَدُّ مِنَ الْجَهَلِ وَ لَا عِبَادَةٌ مِثْلُ التَّفَكُّرِ . رسول الله (ص) (**المضاف إليه و نوع لا**)
هیچ نداری و فقری سخت تر از نادانی و هیچ عبادتی مانند آن دیدن نیست.
- **المضاف إليه: التَّفَكُّر**
نوع لا: حرف نفي جنس

۲- لَا تَسْبُوا النَّاسَ فَتَكَبَّسُوا الْعِدَاوَةَ بِيَنْهُمْ . رسول الله (ص) (**نوع لا، و مضاد عداوة**)
به مردم دشمن ندهید، پس میان آنها دشمنی را به دست می آورید.
- لا، حرف نهی و مضاد عداوة، صنایع است.

۳- لَا ثَمَيْتُوا الْقُلُوبَ بِكُثْرَةِ الطَّعَامِ وَ الشَّرَابِ فَإِنَّ الْقَلْبَ يَمُوتُ كَالْزَرْعِ إِذَا كَثُرَ عَلَيْهِ الْمَاءُ . رسول الله (ص) (**نوع لا، و اعراب الكلمات التي تحتها خط**)
دلها را به زیادی غذا و نوشیدنی نگشید زیرا، دل همانند کشتزار است. هنگامی که آب بر آن زیاد شود می میرد.
- لا، حرف نهی است.

القلوب: مفعول و منصوب / الطعام: مضاف إليه و مجرور / القلب: اسم إن و منصوب / كالزرع: جار و مجرور / الماء: فعل و مرفوع
۴- خَدُّوا الْحَقَّ مِنْ أَهْلِ الْبَاطِلِ وَ لَا تَأْخُذُوا الْبَاطِلَ مِنْ أَهْلِ الْحَقِّ كُونُوا نَقَادَ الْكَلَامِ . عيسی بن مریم (ع) (**نوع لا، و اعراب الكلمات التي تحتها خط**)
حق را از اهل باطل بگیرید، و باطل را از اهل حق نگیرید، نقد کنندگان سخن [انتخاب کننده خوب از بد] باشید.
- لا، حرف نهی است.

الحق: مفعول منصوب / الباطل: مضاف إليه و مجرور / أهل: مجرور بحرف جز / الكلام: مضاف إليه و مجرور

۱- كُلُّ طَعَامٍ لَا يُذَكَّرُ اسْتَمِ الْلَّهُ عَلَيْهِ... لَا بَرَكَةٌ فِيهِ . رسول الله (ص) (**نائب الفاعل و نوع لا**)
هر خوراکی که نام خدا بر آن برده نمی شود، پس آن فقط بیماری است و هیچ برکتی در آن نیست.
نائب الفاعل: استم
نوع لا: در (لا يذکر): حرف نفي / و نوع لا در (لا برکة): لاى نفي جنس
۲- لَا تَجْتَمِعُ خَصْلَتَانِ فِي مُؤْمِنٍ: الْبَخْلُ وَ الْكِذْبُ . رسول الله (ص) (**الجار و المجرور، و الفاعل و إغرابه و نوع الفعل**)
دو خوی و خصلت در مؤمن جمع نمی شد (فرام نمی شود): خساست و دروغ
الجار و المجرور: في مؤمن
خصلتان: الفاعل و مرفوع / و نوع الفعل: فعل مضارع منفي
۳- لَا تَعْضَبْ، فَإِنَّ الْغَضَبَ مَفْسَدَةً . رسول الله (ص) (**نوع الفعل، و اسم الحرف المشبهة بالفعل و الخبرة و إعرابهما**)
خشمنگین مشو زیرا (که) خشم مایهی تباہی است.
نوع الفعل: (لا تعصب): فعل نهی
(الغضب): اسم الحرف المشبهة بالفعل و منصوب / (مفاسدة): خبر الحرف المشبهة بالفعل و مرفوع

٩٦

١- لا يَرْحَمُ اللَّهُ مِنْ لَا يَرْحَمُ النَّاسَ. رَسُولُ اللَّهِ (ص)

خدا رحم نمی کند به کسی که به مردم رحم نمی کند.

پاسخ: حرف نفی

٢- يَا حَبِيبِي، لَا شَيْءَ أَجْمَلُ مِنَ الْعَفْوِ عِنْدَ الْقُدْرَةِ.

ای دوستِ من، هیچ چیزی زیباتر از بخشش به هنگام توانایی نیست.

پاسخ: حرف نفی جنس

٩٧

١- (وَ لَا تَسْبُوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسْبُوا اللَّهَ ...) الْأَنْعَامُ: ١٠٨

و کسانی را که به جای خدا فرا می خوانند دشنام ندهید زیرا که به خدا دشنام دهند.... .

پاسخ: حرف نهی

٢- (يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْرُكِ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ ...) الْمَائِدَةُ: ٤١

ای پیامبر، کسانی که در کفر شتاب می ورزند تو را اندوهگین نسازند.

پاسخ: حرف نهی

٣- (... رَبَّنَا وَ لَا تَحْمِلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ ...) الْبَقَرَةُ: ٢٨٦

پروردگار، آنچه توانش را هیچ نداریم بر ما تحمیل نکن.

پاسخ: حرف نهی

٩٨

١- الْلَّحْمُ قِسْمٌ مِنَ الْجِسْمِ بَيْنَ الْجَلْدِ وَ الْعَظْمِ.

گوشت، قسمتی از بدن که میان پوست و استخوان است.

٢- الْطِينُ تُرَابٌ مُخْتَلِطٌ بِالْمَاءِ.

گل، خاک مخلوط با آب است.

٩٩

١- الْنَّحَاسُ عَنْصَرٌ فِلَزٌ كَالْحَدِيدِ هُوَ صَلْلٌ لِلْحَرَازَةِ وَ الْكَهْرَباءِ.

مس، عنصری فلزی مانند آهن برای حرارت و برق رسانا است.

٢- الْلَّحْمُ مَادَةٌ حَمَرَاءٌ مِنْ جِسْمِ الْحَيَوانِ تُصْنَعُ مِنْهُ أَطْعَمَةً.

گوشت، ماده‌ای قرمز از جسم حیوان است که غذاها از آن فراهم می شوند.

٣- الْعَصْبَ خَيْطٌ أَيْضُّ فِي الْجِسْمِ يَجْرِي فِيهِ الْجِسْمُ.

عصب، رشته‌ی سفیدی در بدن است که در آن حس جریان دارد.

١٠٠

١- (لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ ...). الْبَقَرَةُ: ٢٥٦

هیچ اجباری در دین نیست.

پاسخ: حرف نفی جنس

٢- لَا تُطْعِمُوا الْمَسَاكِينَ مِمَّا لَا تَأْكُلُونَ. رَسُولُ اللَّهِ (ص)

از آنچه که نمی خورید، به نیازمندان غذا ندهید.

حرف نهی، حرف نفی

۱۰۱ - (۱) ... هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ...) الزُّمر: ۹

آیا کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند برابرند؟

پاسخ: حرف نفی

۲ - (وَ لَا يَحْزُنُكَ فَوْلَهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعاً ...) یوٌس: ۶۵

گفتارشان تو را اندوهگین نسازد؛ زیرا ارجمندی، همه از آن خداست.

پاسخ: حرف نهی

۳ - (ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا زِبْتُ فِيهِ هُدَىٰ لِلْمُتَّقِينَ) البقرة: ۲

آن کتاب که هیچ شکی در آن نیست هدایتی برای پرهیزگاران است.

پاسخ: حرف نفی جنس

۱۰۲ - قِيمَةُ كُلِّ امْرِيٍّ يَأْعُمَالِ الْحَسَنَةِ. ✓

ارزش هر انسانی به کارهای نیکویش است.

۲ - التَّفَاخُرُ بِالنَّسَبِ هَمْمُودٌ. ✗

فخر فروشی به دومان، پسندیده است.

۳ - أَهْلُ الْعِلْمِ أَحْيَاءٌ وَ إِنْ مَاتُوا. ✓

أهل دانش زنده‌اند هر چند هرده باشند.

۱۰۳ - دَوَّاْنَا فِينَا وَ نَحْنُ نَنْظَرُ إِلَيْهِ، وَ دَاؤْنَا مِنْا وَ نَحْنُ نَشْغُرُ بِهِ. ✗

دوای ما در خود ماست و ما به آن می‌نگریم و درد ما از خود ماست و ما آنرا می‌دانیم (احساس می‌کنیم).

۲ - الْفَخْرُ لِلْعُقْلِ وَ الْحَيَاةِ وَ الْعَفَافِ وَ الْأَدَبِ. ✓

افتخار به خرد و شرم و پاکدامنی و ادب است.

۳ - خُلُقُ الْإِنْسَانِ مِنْ طَيْنَةٍ وَ هُوَ لَحْمٌ وَ عَظَمٌ وَ عَصَبٌ. ✓

آدمی از تکه گلی آفریده شده در حالیکه گوشت و استخوان و پی است.

۱۰۴ - زیر آنچه مفرد و جمعش آمده است خط بکش.

در این اعداد مفرد و جمع اسم‌ها آمده است = ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۷ و ۸ و ۱۳ و ۱۴ و ۱۶ و ۱۷ و ۱۹ و ۲۰ و

۱۰۵ - ۱- سَهَلًا / ۲- خَاسِرًا / ۳- سَرِيعَةً (هر سه، حال مفرد هستند.)

سَمَكَّةُ: مبتدا / مُتَتَالِيَّةُ: حال «قید حالت» / الْهَوَاءُ: مجرور به حرف جر / الْحَسَرَةُ: فاعل / الْمَاءِ: مجرور به حرف جر / حَيَّةُ: حال «قید حالت» / هُوَاءُ: مبتدا / مَعْجَبُونَ: خبر / الْفَرَائِسُ: مفعول / الْحَيَّةُ: صفة صِغَارٍ: مجرور به حرف جر / هيَ تَسْيِيرٌ معها: حال «قید حالت» / صِغَارٌ: مفعول ترجمه‌ی متن:

ماهی تیرانداز از عجیب‌ترین ماهی‌ها در صید است. او قطراهای آب را به صورت پی‌درپی به قدرتی که شبیه رها ساختن تیر است از دهانش به سوی رها می‌کند و این تیر آبی را در جهت حشرات روی آب رها می‌کند و وقتی که حشره روی سطح آب می‌افتد، آنرا زنده می‌بلعد.

علاقه‌مندان به ماهی‌های زیستی شیفته‌ی این ماهی هستند؛ ولی غذا دادن به آن برایشان سخت است؛ زیرا این ماهی شکارهای زنده را ترجیح می‌دهد.

ماهی تیلاibia از ناشناخته‌ترین ماهی‌های است که از بچه‌هایش (نوزادانش، کوچولوهایش) در حالی که همراهشان حرکت می‌کند دفاع می‌کند. او دو شمال آفریقا زندگی می‌کند و این ماهی هنگام خطر بچه‌هایش را می‌بلعد؛ سپس پس از برطرف شدن خطر آن‌ها را خارج می‌کند.

۱- **عَمِيلُ:** کار کرد، عمل کرد.
لَمْ مَا عَمِلْتُم بِواجْبَاتِكُمْ؟ چرا به تکالیفتان عمل نکردید؟
أَتَعْمَلُونَ فِي الْمَصْنَعِ؟ آیا در کارخانه کار می‌کنید؟
الْعَمَالُ مُشغَلُونَ بِالْعَمَلِ: کارگران مشغول کار هستند.

۲- **عَاملَ:** رفتار کرد.
إِلَهِي، عَامِلُنَا بِفَضْلِكَ: ای خدای من، با لطفت با ما رفتار کن.
إِلَهِي، لَا تَعْامِلُنَا بِعَدْلِكَ: ای خدای من، با دادگری‌ات با ما رفتار نکن.
كَانُوا يَعْامِلُونَا جَيْدًا: با ما به خوبی رفتار می‌کردند.

۳- **ذَكْرُ:** یاد کرد
فَذْ ذَكْرُ الْمُؤْمِنِ رَبِّهِ: مؤمن پروردگارش را یاد کرده است.
ذَكِيرَتْ بِالْخَيْرِ: به نیکی یاد شدم.
فَذْ يَذْكُرُ الْأَسْتَاذُ تَلَامِيدُهُ الْفُدَمَاءُ: استاد شاگردان قدیمش را گاهی یاد می‌کند.
۴- **تَذَكُّرُ:** به یاد آورد.

جَدَّيْ وَ جَدَّتِي تَذَكُّرَاني: پدربزرگ و مادربزرگم را یاد می‌کنم.
سَيِّدَذْكُرُنَا الْمَدَرِسُ: معلم، ما را به یاد خواهد آورد.
لَا أَتَذَكَّرُ يَا زَمِيلِي: ای همکلاسی من، تو را به یاد نمی‌آورم.

۱- کِتَبٌ: نوشته.

فَدُكْتَبُ التَّمَرِينُ: تمرین نوشته شده است.

لَمْ لَا تَكْتَبَنَّ دَرْسَكِ؟ چرا درست را نمی‌نویسی؟

لَمْ تَكْتَبِي شَيْئًا: چیزی نوشته.

۲- تَكَائِبٌ: نامه‌نگاری کرد.

الصَّدِيقَانَ تَكَائِبَا: آن دو دوست به هم نامه‌نگاری کردند.

رَجَاءٌ، تَكَائِبٌ: لطفاً، با هم نامه‌نگاری کنید.

تَكَائِبُ الرِّمَيَالِنْ: آن دو همکلاسی با هم نامه‌نگاری کردند.

۳- مَنْعٌ: بازداشت، منع کرد.

مَنْعُ عَنِ الْمَوَادِ السُّكْرِيَّةِ: از مواد قندی منع شدم.

لَا تَمْنَعُنَا عَنِ الْخُرُوجِ: مانع خروج ما نشو؛ مانع بیرون رفتن ما نشو؛ ما را از خارج شدن منع نکن.

شَاهَدْنَا مَانِعًا بِالطَّرِيقِ: مانعی را در راه دیدیم.

۴- اَهْتَمَّ: خودداری کرد.

لَنْ تَهْتَمَّ عَنِ الْخُرُوجِ: از خارج شدن خودداری نخواهیم کرد.

لَا تَهْتَمِّعَا عَنِ الْأَكْلِ: از غذا خوردن خودداری نکنید.

كَانَ الْحَارِسُ قَدِ اهْتَمَّ عَنِ النَّوْمِ: نگهبان از خوابیدن خودداری کرده بود.

۱- مَكَانٌ وَقُوفٌ السَّيَارَاتِ وَالْحَافِلَاتِ. (المَوْقِف) / جای ایستادن اتومبیل‌ها و اتوبوس‌ها (ایستگاه)

۲- سَيَارَةً سَسْتَخْدِمُهَا لِلْعَمَلِ فِي الْمَزَرِعَةِ. (الْجَرَازَة) / خودرویی که برای کار در کشتزار آنرا به کار می‌بریم. (تراکتور)

۳- صِفَةً لِجِهَازٍ أَوْ آلَةٍ أَوْ أَدَاءٍ بِحَاجَةٍ إِلَى التَّصْنِيفِ. (الْمَعْطَلَة) / صفتی برای دستگاهی یا ابزاری یا دستافزاری که نیاز به

تعمیر دارد. (خراب)

۱- إِبْنَي الصَّغِيرَ. (ثَنَيْ) / پسر کوچکم (پسرکم)

۲- بِنْتَي الصَّغِيرَةِ. (بَنِيَتِي) / دختر کوچکم (دخترکم)

۳- أَعْلَى الْجَبَلِ وَرَأْسَهُ. (الْقِمَة) / بالای کوه و سر آن (قله)

۱- (... فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ) الْمَائِدَةَ: ۵۶

بی گمان حزب خدا چیره شدگان‌اند.

جواب: اللَّهُ: مضافٌ إِلَيْهِ

۲- (... كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ) آل عمران: ۱۸۵

هر کسی چشنه‌ی مرگ است.

جواب: كُلُّ: مبتدا / ذائقَةٌ: خبر

☐ الأَرْبِيعَاءُ	☐ الْأَفْرِيَاءُ	☐ الْأَجْيَاءُ	☐ ١- الْأَصْدِيقَاءُ
☐ الْحَجَرُ	☐ التُّرَابُ	☐ الْمِلَفُ	☐ (دوستان / ياران / نزديكان / چهارشنبه) جواب: الأَرْبِيعَاءُ
☐ الْأَسْنَانُ	☐ الْفَأْسُ	☐ الْأَكْتَافُ	☐ ٢- الْأَطْيَنُ
☐ الْمَائِدَةُ	☐ الْحَمَامَةُ	☐ الْعَصْنُورُ	☐ ٣- الْأَعْيُنُ
☐ الْأَلْدَمُ	☐ الْأَعْمَامُ	☐ الْأَلْحُمُ	☐ (كلاع / گنجشک / کبوتر / سفرهی غذا) الْمَائِدَةُ
☐ الْيَوْمُ	☐ عَدَا	☐ الْأَعْظَمُ	☐ (استخوان / گوشت / سال / خون) جواب: الْأَعْمَامُ
		☐ الْأَخْيَامُ	☐ ٤- الْغَرَابُ
		☐ (چادرها / دیروز / فردا / امروز) الْخَيَامُ	

١١٣ الف) هزارع: إِسْتَمْ فَاعِلٌ / يَسْتَكِنُ: فِعْلٌ مُضَارِعٌ / صَادِقٌ: إِسْتَمْ فَاعِلٌ / صَبَّارٌ: إِسْتَمْ هِبَالْعَةٌ / مُحَتَرَمٌ: إِسْتَمْ مَفْعُولٌ / مِنْ: حَرْفٌ جَرٌ / الْمَسَافِرِينَ: إِسْتَمْ فَاعِلٌ / وَاقِفِينَ: إِسْتَمْ فَاعِلٌ / مَسْجِدٌ: إِسْتَمْ هَكَانٌ / فَذَهَبَ: فعل ماضٍ / عَنْ: حَرْفٌ جَرٌ / مَعْتَلَةً: إِسْتَمْ مَفْعُولٌ / مَصْنَعٌ: إِسْتَمْ فَاعِلٌ / يَصْنَعُ: فِعْلٌ مُضَارِعٌ / مَوْقِفٌ: إِسْتَمْ هَكَانٌ / تَصْنِيْحٌ: مَصْنَدَرٌ ب) إِنَّهُ مَصْنَعُ السَّيَارَاتِ . / هُوَ مَصْنَعُ السَّيَارَاتِ . صَدِيقُ السَّيِّدِ مُسْلِمِيٍّ مَصْنَعٌ . ج) تِسْعَة: في قَرْيَةٍ / بِمَحَافَظَةٍ / في يَوْمٍ / مِنَ الْأَيَامِ / مِنَ الْمَسَافِرِينَ / بِالْجَرَازَةِ / بِصَدِيقٍ / إِلَى مَوْقِفٍ / عَنْ سَبِّبِ د) يَعِيشُ السَّيِّدُ مُسْلِمِيٌّ في قَرْيَةٍ بِطُرُودِ بِمَحَافَظَةِ مازَنَدَرَانِ / يَعِيشُ في قَرْيَةٍ بِطُرُودِ بِمَحَافَظَةِ مازَنَدَرَانِ . / يَعِيشُ في مَحَافَظَةِ مازَنَدَرَانِ .

(ه)

سَادَةٌ: سَيِّدٌ	رِجَالٌ: رَجُلٌ (در عامیانه زلم به معنای رجل است.)
أَيَامٌ: يَوْمٌ	سَيَارَاتٌ: سَيَارَةٌ (در سوریه عربیه به معنای خودرو و همچنین گاری است.)
أَصْدِيقٌ: صَدِيقٌ	مَصْنَعٌ: مَصْنَعٌ
جَرَازَاتٌ: جَرَازَةٌ	مَوْقِفٌ: مَوْقِفٌ
	جَمَاعَاتٌ: جَمَاعَةٌ

١- (يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَةُ * ازْجِعِي إِلَى رَبِّكِ رَاضِيَةً هَرْضِيَّةً) الْفَجْرُ: ٢٧ و ٢٨
ای نفس آرام، با خشنودی و خداپسندیدگی به سوی پروردگارت بازگرد. (راضیه هرضمیه)
۲- (إِنَّمَا وَلِكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يَقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ) الْمَائِدَةُ: ٥٥
سرپرست شما تنها خدا و پیامبر و کسانی هستند که ایمان آورده‌اند، کسانی که نماز را بر پای می‌دارند و زکات
می‌دهند در حالی که در رکوع هستند. (هُمْ رَاكِعُونَ)

۱۱۵

۱- (... وَخَلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا) النّساء: ۲۸
و انسان، ناتوان آفریده شده است. (ضعفیا)

۲- (وَلَا تُهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنُ ...) آل عمران: ۱۳۹
و سست نشود و اندوهگین نباشد. در حالی که شما بر فراز هستید. (أَنْتُمُ الْأَعْلَوْنُ)
۳- (كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّنَ هَبِيسِرِينَ ...) البقرة: ۲۱۳
مردم امته یگانه بودند و خداوند پیامبران را مژدهدهنده فرستاد. (هَبِيسِرِينَ)

۱۱۶

۱- وَصَلَ الْمُسَافِرَانِ إِلَى الْمَطَارِ مُتَأْخِرِينَ وَرَكِبَا الطَّائِرَةَ. (متأخرین)
مسافران با تأخیر به فرودگاه رسیدند و سوار هوایما شدند.

۲- تَجْهِيدُ الطَّالِبَةِ فِي أَدَاءِ وَاجِبَاتِهَا رَاضِيَةً وَتُسَاعِدُ أُمَّهَا. (راضیة)
دختر دانش آموز در انجام تکلیف‌هایش با خشنودی تلاش می‌کند و به مادرش کمک می‌کند.

۱۱۷

۱- لِمَاذَا لَمْ تَصْعِدْ وَالِدَةُ عَارِفٌ وَرُؤْيَةً جَبَلَ النُّورِ؟
پاسخ: لأنَّ رِجْلَ الْأُمِّ كَائِنَتْ تُولِّمُهَا.

ترجمه: چرا مادر عارف و رقیه از کوه نور بالا نرفت؟ زیرا پای مادر درد می‌کرد.
۲- مَاذَا كَانَ أَعْصَاءُ الْأُسْرَةِ يَشَاهِدُونَ؟

پاسخ: الْحَجَاجُ فِي الْمَطَارِ.

ترجمه: اعضای خانواده چه چیزی را تماشا می‌کردند؟ حاجی‌ها را در فرودگاه
۳- أَيْنَ جَلَسَ أَعْصَاءُ الْأُسْرَةِ؟

پاسخ: أَمَامُ التَّلْفَازِ.

ترجمه: اعضای خانواده کجا نشستند؟ رو به روی تلویزیون.
۴- كَيْفَ يَكُونُ جَبَلُ النُّورِ؟

پاسخ: يَكُونُ هَرَيْفِعًا.

ترجمه: کوه نور چگونه می‌باشد؟ بلند می‌باشد.

۵- هُنْ كَانُ يَئِكِي؟

پاسخ: وَالِدَا الْأُسْرَةِ.

ترجمه: چه کسی گریه می‌کرد؟ (چه کسانی گریه می‌کردند؟) پدر و مادر خانواده.

یاد شهدای میهن باید همواره زنده بماند؛ به همین منظور شایسته است دانشآموزان خاطرات و وصیت‌های این بزرگان را بخوانند.

شهید محمدعلی رجایی (زاده‌ی ۲۵ خرداد ۱۳۱۲ در قزوین - درگذشته‌ی ۸ شهریور ۱۳۶۰ در تهران) دومین رئیس جمهور ایران بود که در بمب‌گذاری دفتر نخست وزیری شهید شد. رجایی کارشناسی ارشد ریاضیات داشت و پیش از انقلاب اسلامی ۱۳۵۷ آموزگار بود. پس از انقلاب در کابینه‌ی مهدی بازرگان وزیر آموزش و پرورش بود و با انتخاب ابوالحسن بنی‌صدر به عنوان رئیس جمهور، شهید رجایی به عنوان نخست وزیر معرفی شد. وی از ۱۱ مرداد ۱۳۶۰ تا ۸ شهریور همان سال، یعنی به مدت ۲۸ روز، رئیس جمهور منتخب مردم بود.

شهید مهدی باکری (زاده‌ی ۳۰ فروردین ۱۳۳۳ شمسی در میاندوآب - درگذشته‌ی ۲۵ اسفند ۱۳۶۳ در جزیره‌ی مجnoon) او در «عملیات بدر» شهید و پیکرکش در «دجله» ناپدید شد. شهید باکری از سرشناس‌ترین سرداران سپاه در هشت سال جنگ تحملی است.

شهید ذبیح‌الله عالی:

فرمانده گردان مسلم بن عقیل لشکر ۲۵ کربلا (سپاه پاسداران انقلاب اسلامی) سال ۱۳۳۲ متولد شد. پیش از انقلاب اسلامی کشاورزی می‌کرد. پس از انقلاب در سپاه «ساری» مشغول به خدمت شد. در یک درخواست کتبی از سپاه محل کارش خواست تا حقوق او را به اندازه‌ی دو هزار تومان (در سال ۱۳۶۱) از اصل حقوقش کسر و صرف کمک به جبهه کنند. این در حالی است که در آن دوران حقوق پاسداران در یک ماه بیش از سه هزار تومان نبود. در کنار تحصیل، به ورزش کشتی محلی علاقه‌ی بسیار داشت و روحیه‌ی پهلوانی داشت.

درنده / بالش / دور می‌شود / جوجه‌هایش / ناگهان ۱۱۹
الطاڑ: فاعل و مرفوع / حیواناً: مفعول به و منصوب / ففَتَرِسَا: صفت مفرد و منصوب / غُشْ: مضافق‌الیه و مجرور / الحَيَّانُ: فاعل و مرفوع / المُفَتَّرِسُ: صفت مفرد و مرفوع / عَنِ الْعَشْ: جار و مجرور / حَيَاة: مضافق‌الیه و مجرور

۱- إِنْ / ۲- لَا / ۳- لَكِنْ / ۴- لِـْ / ۵- لَيْتْ / لَأَنْ ۱۲۰

این سرود را بخوانید؛ سپس به فارسی ترجمه کنید.

يا إِلَهِي، يا إِلَهِي / يَا مَهْجِبَ الدُّعَوَاتِ

إِجْعَلِ الْيَوْمَ سَعِيدًا / وَ كَثِيرَ الْبَرَكَاتِ

ترجمه: ای خدای من، ای خدای من، ای برآورنده‌ی دعاها؛ امروز را خوش‌اقبال و پربرکت بگردان (قرار بده).

وَ اهْلَ الصَّدْرِ اُشْرِاحًا / وَ قَمِي بِالْبَسْمَاتِ

وَ أَعْنَى فِي دُرُوسِي / وَ أَدَاءِ الْوَاجِبَاتِ

ترجمه: و سینه را از شادمانی و دهانم را از لبخندها پر کن و مرا در درس‌هایم و انجام تکالیف یاری کن.

وَ أَبْرَزَ عَقْلِي وَ قَلْبِي / بِالْعِلُومِ النَّافِعَاتِ

وَ اجْعَلِ التَّوْفِيقَ حَظِي / وَ نَصِيبِي فِي الْحَيَاةِ

ترجمه: و خیردم و دلم را با دانش‌های سودمند روشن کن (نورانی کن). و توفیق داشتن را بخت و بهره‌ام در زندگی قرار بده.

وَ اهْلَ الدُّنْيَا سَلَامًا / شَامِلًا كُلَّ الْجِهَاتِ

وَ احْمِنِي وَ احْمِ بِلَادِي / مِنْ شُرُورِ الْحَادِثَاتِ

ترجمه: و دنیا را از صلحی فرآگیر از هر جهت پر کن.

و از من و کشورم (سرزمینم) از پیشامدهای بد نگهداری کن.

۱۲۲

- ۱- از آنچه که نمی‌خورید به بینایان غذا ندهید. (لای نهی - مسکین)
- ۲- به مردم دشنا ندهید پس (در این صورت) میان آنها دشمنی را کسب می‌کنید. (لائسپوا، فعل نهی است. / الصداقه)
- ۳- حق را از اهل باطل بگیرید و باطل را از اهل حق نگیرید، (بلکه) ناقدان سخن باشید. [سخن خوب را از بد و حق را از باطل تشخیص بدھید.]
- (الباطل: مضاف الیه - الباطل: مفعول به - اهل: مجرور بحرف جر)

۱۲۳

- ۱- کُلُّ طَعَامٍ لَا يَذْكُرُ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ، ... لَا بَرَكَةٌ فِيهِ. رَسُولُ اللَّهِ (ص) (الفعل المجهول و نوع لا)
- ترجمه: هر خوراکی (غذایی) که نام خدا بر آن یاد نشود، قطعاً بیماری است و هیچ برکتی در آن نیست.
- فعل مجهول: لا يذکر / نوع لا: در لا يذکر لای نفی و در لا برکة لای نفی جنس
- ۲- لَا تَعْصِبَ، فَإِنَّ الْعَصْبَ مُفْسَدَةً. رَسُولُ اللَّهِ (ص) (نوع الفعل)
- ترجمه: خشمگین نشو؛ زیرا خشم مایه تباہی است.
- نوع فعل لا تعصب: مضارع مجروم یا فعل نهی
- ۳- لَا فَقْرَ أَشَدُّ مِنَ الْجَهَلِ وَ لَا عِبَادَةٌ مِثْلُ التَّفْكِيرِ. رَسُولُ اللَّهِ (ص) (المضاف إلیه و نوع لا)
- ترجمه: هیچ فقری سختتر از نادانی نیست و هیچ عبادتی مانند اندیشیدن نیست.
- مضاف الیه: التفکیر / نوع لا در لا فقر و لا عبادة لای نفی جنس است.

۱۲۴

- الف) ای که نابخردانه افتخار کننده به دودمان هستی، مردم، تنها از یک مادر و یک پدراند.
- آیا آنان را می‌بینی (می‌پنداری) که از نقره، آهن، مس یا طلا آفریده شده‌اند؟
- بلکه آنان را می‌بینی از تکه گلی آفریده شده‌اند. آیا به جز گوشت و استخوان و پی اند؟
- افتخار، تنها به خردی استوار، شرم، پاکدامنی و ادب است.
- ب) اسْمَ الْفَاعِلِ: الْفَاخِرٌ / الفعل المجهول: خُلِقُوا / الْجَازُ وَ الْمَتْجَرُونَ: بِالسُّتُّبِ، لِأَمِ، لِأَبِ، مِنْ فِضَّةٍ، مِنْ طِينَةٍ، لِعَقْلٍ الصَّفَةُ وَ الْمَوْصُوفُ: عَقْلٌ ثَابِتٌ

۱۲۵

- ۱- لَا دِينَ لِمَنْ لَا عَاهَدَ لَهُ. «رَسُولُ اللَّهِ (ص)»
- ترجمه: کسی که هیچ [وفای به] پیمانی ندارد، هیچ دینی ندارد.
- ۲- إِنَّ مِنَ السُّتُّوْنَ أَنْ يَخْرُجَ الرَّجُلُ مَعَ ضَيْفِهِ إِلَى بَابِ الدَّارِ. «رَسُولُ اللَّهِ (ص)»
- ترجمه: همانا رسم است که مرد با مهمانش تا درب خانه خارج شود. (مهمان را تا درب خانه بدرقه کند.)

١٢٦

١- (فَيَأْدُخِلُ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ بِمَا عَفَرَ لِي رَبِّي وَ جَعَلَنِي مِنَ الْمُكَرَّمِينَ) یس: ٢٦ و ٢٧

ترجمه: گفته شد داخل بهشت شو. گفت: ای کاش قوم من می دانست آنچه را که پروردگارم مرا به واسطه‌ی آن امرزیده و از گرامیان قرار داده است.

پاسخ: لیت = از حروف مشبهه بالفعل

٢- (... لَا تَحْزُنْ إِنَّ اللَّهَ مَعْنَا ...) التوبه: ٤٠

ترجمه: اندوهگین نباش؛ زیرا خدا با ماست.

پاسخ: حرف «لا» در «لا تَحْزُنْ» لای نهی است.

٣- (... لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ...) الصافات: ٥

ترجمه: هیچ خدایی جز خداوند نیست.

پاسخ: حرف «لا» در این آیه لای نفی جنس است. تشخیص اسم و خبر نه در این عبارت نه در عبارت‌های دیگر از اهداف کتاب نیست.

١٢٧

١- التَّارِكُ لِلْبَاطِلِ وَ الْمُتَّمَاهِلُ إِلَى الدِّينِ الْحَقُّ: الْحَيْفِ

ترجمه: ترک کننده‌ی باطل و متمایل به دین حق: یکتاپرست

٢- إِنَّهُمْ بَدَوْوَا يَتَكَلَّمُونَ بِكَلَامِ خَفْيٍ: بَدَوْوَا يَتَهَاسُونَ

ترجمه: آنها با سخنی آرام شروع به حرف زدن کردند: شروع به پچچ کردند.

١٢٨

١- أَلَّهُ ذَاتُ يَدٍ مِّنَ الْخَسِيبٍ وَ سِنْ عَرِيضَةٌ مِّنَ الْحَادِيدِ يَقْطَعُ بِهَا: الْفَالِسُ

ترجمه: وسیله‌ای دارای دسته‌ای چوبی و دندانه‌ای پهن از آهن که به کمک آن (اشیاء) قطع می‌شود: تبر

٢- تِمَالٌ مِّنْ حَجَرٍ أَوْ خَسِيبٍ أَوْ حَادِيدٍ يَعْجَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ: الْصَّئْمَ

ترجمه: تندیسی از سنگ یا چوب یا آهن که به جای خدا عبادت می‌شود: بت

٣- عَضْرٌ مِّنْ أَعْضَاءِ الْجِسْمٍ يَقْعُ أَعْلَى الْجِدْعِ: الْكِتْفُ

ترجمه: اندامی از اندام‌های بدن که بالای تن واقع می‌شود: شانه

١٢٩

١- (وَ لَا تَسْبِبُوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسْبِبُوا اللَّهَ ...) الأَنْعَام: ١٠٨

و کسانی را که به جای خدا فرا می‌خوانند زیرا که به خدا دشنام دهند.... .

پاسخ: دشنام ندهید [لا، حرف نهی است].

٢- (وَ لَا يَحْزُنُكَ فَوْلَهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ...) یوس: ٦٥

گفتارشان تو را؛ زیرا ارجمندی، همه خداست.

پاسخ: ناراحت نکند / از آن [لا، حرف نهی است].

٣- (... هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ...) الزُّمر: ٩

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که برابرند؟

پاسخ: نمی‌دانند [لا، حرف نفی است].

۱۳۰

۱- لا خَيْرٌ فِي قُوْلٍ إِلَّا مَعَ الْفِعْلِ. «رَسُولُ اللَّهِ (ص)»

ترجمه: هیچ خیری در گفتاری نیست مگر این که همراه کردار باشد.

۲- لا جِهَادٌ كَجِهَادِ النَّفْسِ. «أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ (ع)»

ترجمه: هیچ جهادی مانند جهاد با نفس نیست. (هیچ جنگی مانند جنگ با خود نیست.)

۳- لا لِبَاسٌ أَجْمَلُ مِنَ الْعَافِيَةِ. «أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ (ع)»

ترجمه: هیچ جامه‌ای (لباسی) زیباتر از تندرستی نیست.

۱- (فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكُنُوكُمْ كُتُمْ لَا تَعْلَمُونَ) الْرَّوْمَ: ۵۶

ترجمه: این، روز رستاخیز است ولی شما خودتان نمی‌دانستید.

۲- (إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الظَّالِمِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفَّا كَانُوكُمْ بَنِيَانٌ مِّنْ صُوصَنْ) الصَّفَّ:

ترجمه: بی‌گمان خدا کسانی را که صف در صف در راه او می‌جنگند دوست می‌دارد؛ گویی که ایشان ساختمانی استوارند.

۱۳۲ ۱- الْأَثَارُ الْقَدِيمَةُ تُؤَكِّدُ اهْتِمَامَ الْإِنْسَانِ بِالْدِيَنِ. ✓

۲- إِنَّ التَّدَيْنَ فِطْرَيَّ فِي الْإِنْسَانِ. ✓

۳- لَا يُشَرِّكُ اللَّهُ الْإِنْسَانُ سَنَدِيًّا. ✓

۱۳۳ ۱- كَانَ الْهَدَفُ مِنْ تَقْدِيمِ الْقُرَائِبِينَ لِلَّهِ كَسْبُ رِضَاهَا وَ تَجَنُّبُ شَرِّهَا. ✓

۲- عَلَقَ إِبْرَاهِيمَ (ع) الْفَالَّسَ عَلَى كَيْفِ أَصْنَعَ الْأَصْنَامَ. ✗

۳- لَمْ يَكُنْ لِبَعْضِ الشُّعُوبِ دِينٌ أَوْ طَرِيقَةً لِلْعِبَادَةِ. ✗

۱۳۴ ۱- يَرَى سَعْدِيُّ الْلَّيْلَ وَ النَّهَارَ سَوَاءً مِنْ هَجَرِ حَبِيبِهِ. ✓

ترجمه: سعدی شب و روز را از دوری معشوقش یکسان می‌بیند.

۲- قَالَ سَعْدِيُّ: «هَضَى الزَّمَانُ وَ قَلْبِي يَقُولُ إِنَّكَ لَا تَأْتِي». ✗

ترجمه: سعدی می‌گوید: «ازمان گذشت و دلم می‌گوید که تو نمی‌آیی».

۱۳۵ ۱- لَيْسَ لِحَافِظٍ وَ سَعْدِيُّ مَلْمَعَاتٌ جَمِيلَةٌ. ✗

ترجمه: حافظه و سعدی ملمعات زیبایی ندارند.

۲- يَرَى حَافِظُ الدَّهَرِ مِنْ هَجَرِ حَبِيبِهِ كَالْقِيَامَةِ. ✓

ترجمه: حافظ از دوری معشوقش، روزگار را مانند قیامت می‌بیند (می‌پنارد).

۳- يَرَى حَافِظُ فِي بَعْدِ حَبِيبِهِ رَاحَةً وَ فِي قُرْبِهِ عَذَابًا. ✗

ترجمه: حافظ در دوری معشوقش، راحتی و آسایش و در نزدیک بودنش عذاب می‌بیند.

۱۳۶ ای کاش، خاک (درس ۱، ص ۶) (هر مورد ۲۵/۰)

۱۳۷ گفتند هیچ علمی نداریم قطعاً تو بسیار دانای نهان‌ها هستی. (۰/۷۵) (درس ۱، ص ۱۵)

۱۳۸ همانا خداوند کسانی را که در راهش صف به صف مبارزه می‌کنند، دوست دارد گویی آن‌ها ساختمانی استوارند. (۱ نمره) (درس ۱، ص ۸)

۱۳۹ ب) ۱ (ص ۳۸) (هر مورد ۲۵/۰) الف) ۲ (ص ۳۲) (هر مورد ۲۵/۰)

- الف) گویی که، به دست نمی‌آید. (حاصل نمی‌شود) (ص ۶) ۱۴۰
- ب) صلحی، پر کن (ص ۱۴) ۱۴۱
- ج) روغن، آرایشی (ص ۵۳) (هر مورد ۰/۲۵) ۱۴۲
- (۰/۲۵) ۱ (ص ۴۱) ۱۴۳
- هنگامی که حشرات روی آب می‌افتد آن‌ها را زنده می‌بلعد. (ص ۲۸) ۱۴۴
- تمدن‌های قدیم توجه انسان به دین را تأکید می‌کند. (ص ۲) (۰/۵) ۱۴۵
- سپس تبر را بر روی شانه‌اش آویخت و معبد (عبداتگاه) را ترک کرد. (ص ۳) (۰/۵) ۱۴۶
- مردم امتی واحد بودند پس خداوند پیامبران را بشارت‌دهنده فرستاد. (ص ۲۲) (۰/۷۵) ۱۴۷
- جز آنچه به ما آموخته‌ای، هیچ دانشی نداریم (برای ما نیست). (ص ۸) (۰/۵) ۱۴۸
- ب) ۱ (درس ۵) (هر مورد ۰/۲۵ نمره) ۱۴۹
- ۱) کافر می‌گوید: ای کاش من خاک بودم. (۰/۵) (درس ۱) ۱۵۰
- ۲) به زیبایی صبر کن. (۰/۲۵) (درس ۴) ۱۵۱
- الف) المفکر (ص ۳۸) (هر مورد ۰/۲۵) ۱۵۲
- ب) التجارب (ص ۳۰) ۱۵۳
- ج) المطار (ص ۱۶) ۱۵۴
- د) الحنیف (ص ۱۰)
- ۱: مبالغه (ص ۵۵) ۱۵۵
- ۲: اسم مفعول (ص ۱۸) ۱۵۶
- ۳: اسم مفعول (ص ۴۴) ۱۵۷
- ۴: لذت‌بخش‌تر از (ص ۳۲) ۱۵۸
- ۵: بسیار بردبار (ص ۲۳) ۱۵۹
- ۶: محکم (ص ۴) ۱۶۰
- ۷: می‌شوند (ص ۵۰) ۱۶۱
- ۸: ای کاش، خاک (ص ۶) ۱۶۲
- ۹: ساخته‌ها، شناخته می‌شوند (ص ۱۱) ۱۶۳
- ۱۰: بسیار بردبار (ص ۳۱) ۱۶۴
- ۱۱: بسیار بردبار (ص ۲۷) ۱۶۵
- ۱۲: بسیار بردبار (ص ۲۲) ۱۶۶
- ۱۳: بسیار بردبار (ص ۱۳) ۱۶۷
- ۱۴: بسیار بردبار (ص ۱۲) ۱۶۸
- ۱۵: بسیار بردبار (ص ۱۱) ۱۶۹
- ۱۶: بسیار بردبار (ص ۱۰) ۱۷۰
- ۱۷: بسیار بردبار (ص ۹) ۱۷۱
- ۱۸: بسیار بردبار (ص ۸) ۱۷۲
- ۱۹: بسیار بردبار (ص ۷) ۱۷۳
- ۲۰: بسیار بردبار (ص ۶) ۱۷۴
- ۲۱: بسیار بردبار (ص ۵) ۱۷۵
- ۲۲: بسیار بردبار (ص ۴) ۱۷۶
- ۲۳: بسیار بردبار (ص ۳) ۱۷۷
- ۲۴: بسیار بردبار (ص ۲) ۱۷۸
- ۲۵: بسیار بردبار (ص ۱) ۱۷۹
- ۲۶: بسیار بردبار (ص ۰) ۱۸۰

(الف) ماهی تیرانداز دوست دارد که شکارهای زنده را بخورد. (ص ۲۸)

(ب) قاسم را می بینم در حالی که میان دو درخت نشسته است. (ص ۲۲)

(هر مورد ۵ / ۰ نمره)

(الف) عقل و قلبم را با علوم سودمند نورانی کن. (ص ۱۴)

(ب) اشکهای آن دو را دید که از چشمانشان فرو می ریزد، پس با تعجب پرسید. (ص ۱۶)

(هر مورد ۵ / ۰ نمره)

ب) الصِّرَاع ≠ السُّلْم (ص ۴)

(الف) اری = أَشَاهِدْ (ص ۱۶)

(هر مورد ۵ / ۰ نمره)

(الف) الفَرِيْضَة

ب) الْمَصْلَح

ج) الْجَرَارَة

ب) سُسْت نشوید

(الف) چادرهای، خیمه‌های

د) تماشاجیان

ج) بازیگنان

و) انجام دادی

ه) بالا رفتم

ب) ۱

(الف) ۳

(الف) و هُم يُرْشِيدُونَا

ب) الْمُسْتَقِيمُ

ج) مُبَشِّرِينَ

د) الْبَيِّنَ

ه) هُم [مبتدأ برای خبرش «ایرشیدون】

د) صحیح (✓)

ج) صحیح (✓)

ب) خطأ (✗)

(الف) صحیح (✓)

ج) الموقف

ب) أعلى

(الف) التصلیح

ب) ۲

(الف) ۲

ب) مُجَدِّداً

(الف) مهندس

د) مصانع (مفردش «مصنوع»)

ج) اللاعِبُون

و) مُبَتَّسِمِينَ

ه) المُسَابِقَة (مصدر باب «مفاعلة»)

(الف) لبخندزنان [یا لبخند] / پرداختند

ب) آنجام / رضایتمدانه [یا رضایت]

ب) مُضَافٌ إِلَيْهِ

(الف) مفعول به

د) صفتِ مفرد

ج) فاعل (از نوع ضمیر باز)

د) ۲

ج) ۱

ب) ۱

(الف) ۲

الف) العام = سال ١٦٩

ب) الخيام = چادرها

ج) المَعْجَب = شیفته

الف) العِظام = أَسْتَخْوانُهَا ١٧٠

ب) القرية = روستا

ج) السَّيِّد = آقا

الف) مَسْرُورَةً ١٧١
ج) مُجَهَّدَاتٍ ب) تَشِيطِين

قِمَةُ الْجَبَل (نوك کوه = قله) مربوط به مناسک و اعمال حج نیست. ١٧٢

الف) اسم «إن» و منصوب ١٧٣

ب) اسم لای منفی جنس، مبني بر فتح و منصوب

ج) مفعول به / مضارف الیه

الف) الفاجر ١٧٤
ب) خُلِقُوا

د) آباء

و) عَظُمٌ

ج) هل

ه) مِن

الف) خَيْرٌ ١٧٥
ب) فَقْرَ

ج) طالب

ب) انگار = کان

ج) کاش = لیث

الف) شاید = لعل

الف) شاید = لعل ١٧٦

الف) هر ← این خرافات با گذر زمانها (دوره‌ها) در دین‌های مردم زیاد شد. ١٧٧

ب) فطري ← دينداری در انسان فطري است.

ج) إهتمام ← آثار قدیمی به توجه کردن انسان به دین تأکید می‌کند.

الف) مبارزه ١٧٨

ب) سخت تر

ج) استوار

د) بیینم [چون پس از «لیت» آمده است، پس این فعل مضارع به صورت التزامی ترجمه می‌شود نه اخباری.]

الف) كائِن ١٧٩

ب) الْإِلَهَة - الْقَرَائِين [العصور]

د) إِزْدَادُ

ج) تَعْدُدٌ

ه) عبادت، کتب، ادیان [هر سه اسم مضارف هستند].

(١) ب ١٨٠

(٢) الف

(٣) ب

الف) بِنِيَازِكَنْدَهْتَر - نیست ١٨١

ب) هیچ - عهد و پیمانی

ج) مايهی تباهمی

الف) کائن
ه) لیست

۱۸۲

ب) لکن
ج) این

۰/۲۵) الحیا (اسم این و منصوب) ۰/۲۵) داقائق [خبر این و مرفوع] ۰/۲۵)

۱۸۳

۰/۲۵) الحیا (اسم این و منصوب)

۱۸۴

۰/۲۵) لا (تجارة مؤنث است، بنابراین لیس مناسب نیست - کائن هم از نظر معنی به کار نمی‌رود.)

۱۸۵

۰/۲۵) توبیخ (اسم لای نفی جنس، ال و تنوین نگرفته و مضاف به معرفه هم نمی‌شود.)

۱۸۶

۰/۲۵) این در ابتدای جمله از «این» استفاده می‌شود و چون «المسلمین» منصوب است پس «لیس» صحیح نمی‌باشد.

۱۸۷

۰/۲۵) حرکت ← پرواز زیباترین ← عجیب‌ترین

۱۸۸

۰/۲۵) خیر، فرقی ندارند.

۱۸۹

۰/۲۵) «لا» نفی جنس به صورت «هیچ ... نیست» ترجمه می‌شود.

۱۹۰

۰/۲۵) «جَنَّة» اسم لای نفی جنس است که «مبني بر فتح» است یعنی «ال» و تنوین نمی‌گیرد.

۱۹۱

۰/۲۵) خیر، اسم هستند.

۱۹۲

۰/۲۵) زیرا «لکن» از حروف مشبهه بالفعل است که مبتدا را منصوب می‌کند و خبر آن نیز مرفوع است.

۱۹۳

۰/۲۵) زیرا «این» مبتدا را منصوب می‌کند در نتیجه «الاسلام» اسم این و «دین» خبر این و مرفوع است.

۱۹۴

۰/۲۵) الإمام: فاعل و مرفوع - لم یُجعل: خبر این و مرفوع - هو: مبتدا و محالاً مرفوع - جدیداً: خبر و مرفوع - یوم: مجرور به حرف جزء

۱۹۵

۰/۲۵) لا بر سر «لباس، طالب و کتاب» آمده که هر سه ۳ اسم هستند.

۱۹۶

۰/۲۵) یک جمله اسمیه است.

۱۹۷

۰/۲۵) فتحه (ـ) دارد.

۱۹۸

۰/۲۵) اسم بعد از «لا» چون فتحه دارد شبیه «اسم حروف مشبهه بالفعل» است.

۱۹۹

۰/۲۵) خاشعین

۲۰۰

۰/۲۵) خیر (اسم لای نفی جنس و مبني على الفتح)

۲۰۱

۰/۲۵) توبیخ (اسم لای نفی جنس و مبني على الفتح)

۲۰۲

۰/۲۵) لا (با توجه به علامت ـ روی کلمه‌ی «تجارة» باید از «لا» نفی جنس استفاده کرد.)

۲۰۳

۰/۲۵) ارزان می‌شود

۲۰۴

۰/۲۵) فساد ← اسم این و منصوب و معرف بالاضافه است- الرأي: مضافق‌الیه و مجرور.

۲۰۵

۲۰۶ در این عبارت، حال وجود ندارد.

معنی عبارت: پروردگارا! این سرزمن را ایمن قرار بده.

راهنمایی: «جعل» از افعال دو مفعولی می‌باشد که «هذا» مفعول اول آن و «آمنا» مفعول ثانی آن می‌باشد.

۲۰۷ آن الفلاحین یزرعان الارض.

۲۰۸ الف-ص ب-غ

خبر کان منصوب است.

۲۰۹ الف-غ ب-ص

اسم لای نفی جنس مبني بر فتح و محلًا منصوب است.

۲۱۰ «فرؤءةَ»

۲۱۱ عبارت «ب» صحیح است. در گزینه‌ی الف «لا» نفی است و در گزینه‌ی «ج» نهی است.

۲۱۲ الجمال: اسم لیست و مرفوع

اثوب: مجرور بحرف الجزا

زیبایی، با لباس‌های زیبایی که ما را زینت می‌دهند، نیست. همانا زیبایی، زیبایی علم و ادب است.

۲۱۳ الفضیلة ← فضیلة: اسم لای نفی جنس باید نکره باشد و «ال» نمی‌گیرد.

۲۱۴ لفی خسیر - شبہ‌جمله (جار و مجرور) و مرفوع محلًا.

۲۱۵ رسول - خبر مفرد و مرفوع.

۲۱۶ «یأْمُرُ» جمله‌ی فعلیه و محلًا مرفوع.

۲۱۷ «ای کاش»

۲۱۸ «شاید شما»

۲۱۹ «سمیع»

۲۲۰ «الدُّنْيَا»

۲۲۱ «عبدًا»

۲۲۲ «سقف»

۲۲۳ «ای»

۲۲۴ ممرضات ← ممرضات: اسم حرف مشبه است و منصوب به کسره (جمع مونث سالم است)

ساهرات ← ساهرات: خبر حرف مشبه است و مرفوع.

۲۲۵ المسلمين ← المسلمين: اسم حروف مشبه است و منصوب.

متفرقین ← متفرقون: خبر حروف مشبه است و مرفوع.

بعیدون ← بعيدین: خبر افعال ناقصه است و منصوب

۲۲۶ انکَ قد تَجَحَّثَ فِي الْحَيَاةِ بِجَدَّكَ.

۲۲۷ أَنَّ الْحَسَدَ يَقْتُلُ صَاحِبَهُ.

۲۲۸ مُشْنِيٌّ: لِيَتَكُمَا تَنْصُرَانِ الْمُظْلُومِينَ.

۲۲۹ جَمْعٌ: لِيَتَكُمُّ تَنْصُرُوْنِ الْمُظْلُومِينَ.

۲۳۰ مُمْكِنٌ بُودَنَ وَ در عَيْنِ حَالٍ دُشْوَارٌ بُودَنَ مُورَدٌ رَحْمَتٌ وَاقِعٌ شُدَنَ رَا بَا «الْعَلَّ» نَشَانٌ دَادَهُ اسْتَ.

۲۳۱ با «لَيْتَ» غَيْرٌ مُمْكِنٌ بُودَنَ پِيشَ گَرْفَتَنَ رَاهَ پِيَامْبَرٌ تَوْسِطَ كَافِرَانَ در روز قِيَامَتٍ رَا نَشَانٌ مَيْدَهَدَهُ اسْتَ. (تَرْجِيْ)

۲۳۲ عَبَارَتْ «الْفَ» صَحِيحٌ اسْتَ. مَعْنَى عَبَارَتْ: شَایِدَ اِبْرَاهِيمَ بَرَ ما بِيَارَنَدَ.

۲۳۳ ب) يَنْجُحُ ← تَنْجُحٌ ج) الْكَافِرُ ← الْكَافِرُ (اَسْمَ لَعْلٌ وَ مَنْصُوبٌ)

۲۳۴ عَبَارَتْ «جَ» صَحِيحٌ اسْتَ. مَعْنَى عَبَارَتْ: گُويَا آسمَانَ در بَالَّاِي سَرَهَائِيَّ ما يَكَ خَيْمَهُ اسْتَ.

۲۳۵ الف) سَقْفًا ← سَقْفٌ (خَبَرَ كَانَ، مَرْفُوعٌ اسْتَ) ب) السَّمَاءُ ← السَّمَاءُ (اَسْمَ كَانَ، مَنْصُوبٌ اسْتَ)

۲۳۶ (أَصْعَبُ) صَحِيحٌ اسْتَ. (خَبَرَ لَائِي نَفَى جَنْسٌ وَ مَرْفُوعٌ اسْتَ).

۲۳۷ (جَمَالٌ) صَحِيحٌ اسْتَ. (خَبَرَ أَنَّ، مَرْفُوعٌ اسْتَ.)

۲۳۸ بَدْرِسْتِيَّكَه زَيَّبَيِّي، زَيَّبَيِّي دَانَشَ وَ اَدَبٌ اسْتَ.

۲۳۹ (سَيْئَفُ) صَحِيحٌ اسْتَ. (اَسْمَ لَائِي نَفَى جَنْسٌ مَبْنَى بَرَ فَتْحٌ وَ مَحَلًا مَنْصُوبٌ اسْتَ).

۲۴۰ هَيْچَ شَمْشِيرِي بُرْنَدَهَتَر اَزْ حَقَ نِيَّسَتَ.

۲۴۱ الْطَّمْعُ: مَبْتَداً وَ مَرْفُوعٌ

۲۴۲ الْأَنْسَانُ: مَفْعُولٌ بَهُ وَ مَنْصُوبٌ.

۲۴۳ طَمْعٌ شَدِيدٌ اَنْسَانَ رَا بَه گَرْفَتَارِي مَيْانَدَادَ.

۲۴۴ فَعَلٌ مَبْنَى لِلْمَجْهُولِ: لَا تُؤْذِرُكَ (جَمْلَهِي وَ صَفَيَّهِ)

۲۴۵ گُويَا رَاضِيَ كَرَدَنَ مَرَدَمَ هَدْفَى اسْتَ كَه بَه دَسَتَ آورَدَه نَمَى شَوَّدَ.

۲۴۶ خَبَرَ لَيْتَ: (تَسْتَقِرُّ)

۲۴۷ اَيَ كَاشَ مَهْرَبَانِي بَيْنَ مَرَدَمَ مَسْتَقِرٌ شَوَّدَ.

۲۴۸ اَسْمَ أَنَّ: الْمَسَاجِدُ، مَنْصُوبٌ

۲۴۹ بَدْرِسْتِيَّكَه مَسْجِدَهَا خَانَهَهَايَ خَدا در زَمِينَ هَسْتَندَ.

۲۵۰ اَسْمَ إِنَّ (نَا) در اَنَا

۲۵۱ بَدْرِسْتِيَّكَه ما بَرَايَ تو پَيْرَوْزِي آشْكَارَى گَشُودَيَمَ.

۲۴۱ کَ در «کاتَك»: اسم کانُ و محلًا منصوب

متردّد: خبر کانُ و مرفوع (مفرد)

عازِم: خبر لکنُ و مرفوع (مفرد)

گویا تو در کار خود تردید داری ولی من قصد ادامه‌ی کار را دارم.

۲۴۲ السرور: اسم لیت- منصوب

دائم: خبر لیت- مرفوع (مفرد)

ای کاش شادی در زندگی دنیا دائمی بود.

۲۴۳ (الله) اسم آن- منصوب

قدیر: خبر آن- مرفوع (مفرد)

آیا ندانستی که خدا بر هر چیز تواناست.

۲۴۴ (هم): اسم لعل و محلًا منصوب

یتذکرون: خبر لعل و محلًا مرفوع (جمله‌ی فعلیه)

خدا مثال‌ها را برای مردم می‌زند شاید که آن‌ها پند بگیرند.

۲۴۵ الله: اسم إِنْ و منصوب

یامر: خبر إِنْ و محلًا مرفوع (جمله‌ی فعلیه)

ترجمه: به درستی که خدا به عدالت و نیکوکاری فرمان می‌دهد.

۲۴۶ (لای نهی) مومنان نباید کافران را دوست بگیرند.

۲۴۷ لای نفی جنس است.

هیچ خیر و خوبی در دوستی با انسان رنگارنگ (منافق) نیست.

۲۴۸ (آن)

بدان که دست خدا همراه با جماعت است.

۲۴۹ (لیت)

ای کاش ثروتمندان مال فقرا را نخورند.

۲۵۰ (إن)

بدرسیکه آینده‌ی امت به دست معلم است.